

OBEC HEĽPA, 976 68 Heľpa

**SPOJENÁ VÝROČNÁ SPRÁVA OBCE HEĽPA
ZA KONSOLIDOVANÝ CELOK
ZA ROK 2013**

Heľpa, september 2014

1 IDENTIFIKAČNÉ ÚDAJE OBCE

Obec, ako subjekt verejnej správy zadaný v § 3 zákona č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy v znení neskorších predpisov, je právnickou osobou zapísanou v registri organizácií vedenom Štatistickým úradom SR podľa zákona č. 540/2001 Z.z. o štátnej štatistike v z.n.p.

1.1 Identifikačné údaje obce ako účtovnej jednotky

Názov účtovnej jednotky:	OBEC HEĽPA
Sídlo účtovnej jednotky:	Farská 588/2, 976 68 Heľpa
Dátum založenia/zriadenia:	r. 1990
Spôsob založenia/zriadenia:	zák. SNR č. 369/1990 Zb.
IČO:	00 313 424
DIČ:	2021223083
Hlavná činnosť účtovnej jednotky (SK NACE):	84110 Všeobecná verejná správa
Právna forma:	801 obec

Informácie o vedúcich predstaviteľoch a o organizačnej štruktúre účtovnej jednotky:

Štatutárny orgán:	Jozef Fillo – starosta obce
Zástupca štatutárneho orgánu:	Mgr. Iveta Hyriaková
Priemerný počet zamestnancov:	85
z toho počet riadiacich zamestnancov:	7

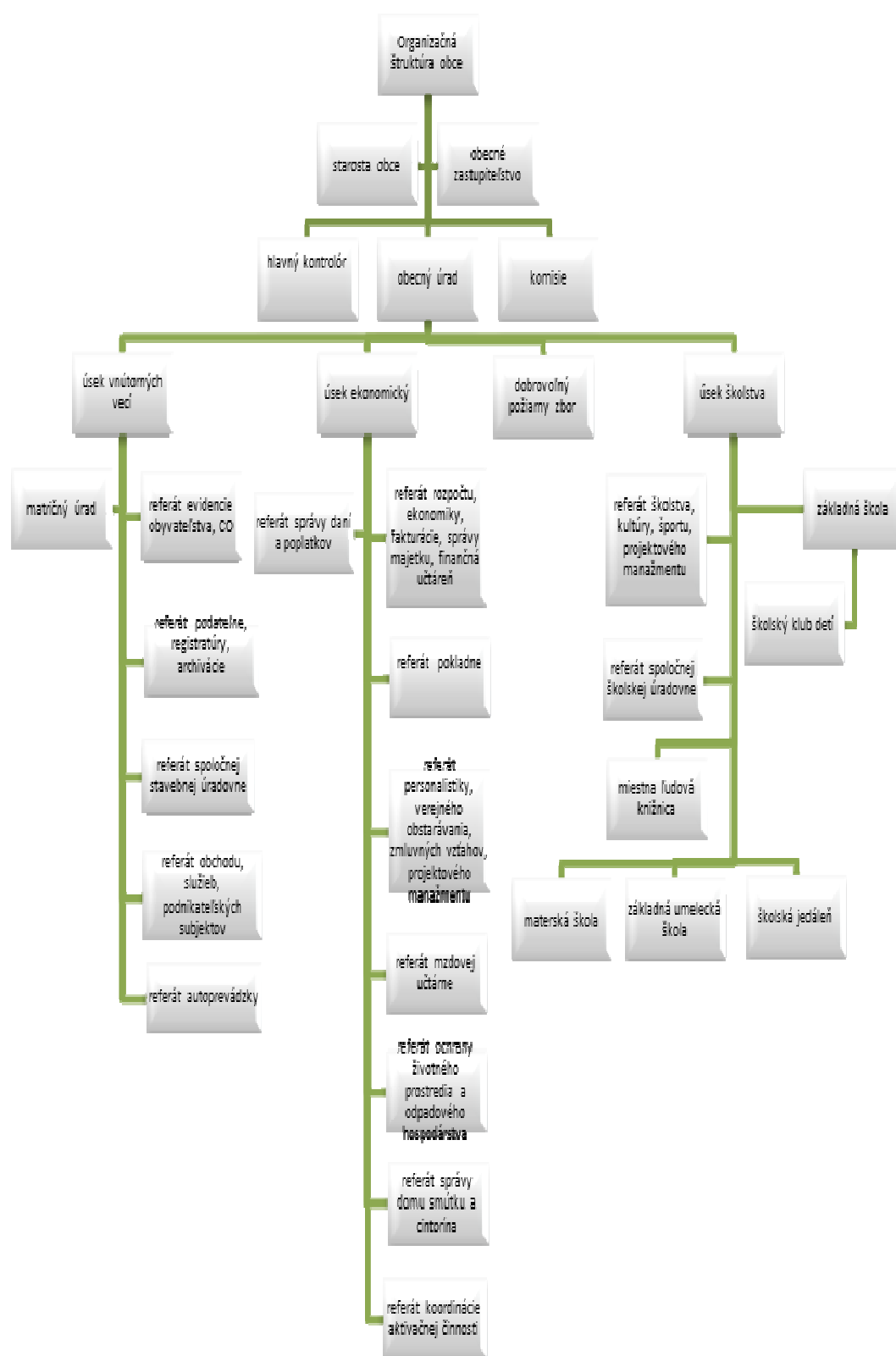
Rozpočtová organizácia v zriaďovateľskej pôsobnosti účtovnej jednotky:

Názov rozpočtovej organizácie:	Základná škola Heľpa
Sídlo rozpočtovej organizácie:	Školská 604/17, 976 68 Heľpa
IČO:	37 828 355
DIČ:	2021621855
Hlavná činnosť ÚJ (SK NACE):	80102 Základné školstvo
Zriadenie, forma právnickej osoby:	Zriaďovacia listina č. 1/2002 zo dňa 1.7.2002.

Obec nemala v roku 2013 zriadenú **žiadnu príspevkovú organizáciu**.

Obec nemala v roku 2013 zriadenú **žiadnu obchodnú spoločnosť**.

2 ORGANIZAČNÁ ŠTRUKTÚRA OBCE

2.1 Orgány obce vo volebnom období 2010 – 2014

2.1.1 Starosta obce

Jozef Fillo (SDKÚ)

Predstaviteľom obce a najvyšším výkonným orgánom obce je starosta. Jeho funkcia je verejná. Funkčné obdobie je štyri roky a končí zložením sľubu novozvoleného starostu. Je štatutárnym orgánom v majetkovoprávných vzťahoch obce a v pracovnoprávných vzťahoch zamestnancov obce. V administratívnoprávnych vzťahoch je správnym orgánom. Starosta obce zvoláva zasadnutia obecného zastupiteľstva, podpisuje ich uznesenia, vykonáva obecnú správu, zastupuje obec vo vzťahu k štátnym orgánom, k právnickým a fyzickým osobám, rozhoduje vo všetkých veciach správy obce, ktoré nie sú zákonom alebo štatútom obce vyhradené obecnému zastupiteľstvu.

Zástupca starostu obce: Mgr. Iveta Hyriaková (NEKA)

2.1.2 Obecné zastupiteľstvo obce Hel'pa (poslanci)

1. Mária Fedorová, Bc. (NEKA) - poslanecký obvod podľa ulíc: Za školou, Školská, Hviezdoslavova, Burkovaná, Hurbanova,
2. Vladimír Babel'a, PhDr. (NEKA) - poslanecký obvod podľa ulíc: Furmanská, Hronská, Krátka, Tichá, Mládežnícka, Hlavná v smere od Pohorelej po predajňu COOP Jednota,
3. Mária Skladaná, Mgr. (SaS) - poslanecký obvod podľa ulíc: Pod Pustinou, Krížna, Mierová,
4. Iveta Hyriaková, Mgr. (NEKA) - poslanecký obvod podľa ulíc: Partizánska v smere od pošty po Jarmočisko, Cintorínska,
5. Peter Hyriak (KDH) - poslanecký obvod podľa ulíc: Partizánska v smere od Hlavnej cesty po poštu, Potočná, Rovná,
6. Andrea Oravkinová, Mgr. (NEKA) - poslanecký obvod podľa ulíc: Záhradná, Štúrova, Strmá, Sama Chalúpku, Furtačka,

7. Monika Ďurajdová, Mgr. (KDH) - poslanecký obvod podľa ulíc: Hlavná v smere od predajne Coop Jednota ku železničnej stanici, Mlynská,

8. Rastislav Riapoš, Mgr. (NEKA) - poslanecký obvod podľa ulíc: Jánošíkova, Murgašova, Plickova, Pri štadióne, Studničná, Alexyho, J.C. Hronského,

9. Milan Málík (NEKA) - poslanecký obvod podľa ulíc: Čaneckého, Farská.

Bc. Mária Fedorová

PhDr. Vladimír Babel'a

Mgr. Mária Skladaná

Mgr. Iveta Hyriaková

Peter Hyriak

Mgr. Andrea Oravkinová

Mgr. Monika Ďurajdová

Mgr. Rastislav Riapoš

Milan Málík

Obecné zastupiteľstvo je zastupiteľský zbor obce zložený z poslancov zvolených v priamych voľbách obyvateľmi obce. Funkčné obdobie OZ je štyri roky a končí zložením sľubu poslancov novozvoleného obecného zastupiteľstva.

OZ rozhoduje o základných otázkach života obce: určuje zásady hospodárenia a nakladania s majetkom obce, schvaľuje rozpočet obce a jeho zmeny, schvaľuje územný plán obce, rozhoduje o zavedení a zrušení miestnej dane alebo miestneho poplatku, určuje náležitosti miestnej dane alebo miestneho poplatku a verejnej dávky a rozhoduje o prijatí úveru alebo pôžičky, vyhlasuje hlasovanie obyvateľov obce o najdôležitejších otázkach života

a rozvoja obce, zvoláva verejné zhromaždenia občanov, uznáva sa na nariadeniach, schvaľuje dohody o medzinárodnej spolupráci a členstve obce v medzinárodnom združení, určuje organizáciu obecného úradu a určuje plat starostu a hlavného kontrolóra, schvaľuje poriadok odmeňovania zamestnancov obce, ako aj ďalšie predpisy, zriaďuje, zrušuje a kontroluje rozpočtové a príspevkové organizácie obce a na návrh starostu vymenúva a odvoláva ich vedúcich, zakladá a zrušuje obchodné spoločnosti a iné právnické osoby a schvaľuje zástupcov obce do ich orgánov, ako aj schvaľuje majetkovú účasť obce v právnickej osobe, schvaľuje združovanie obecných prostriedkov a činností a účasť v združeniach, ako aj zriadenie spoločného regionálneho alebo záujmového fondu, zriaďuje a zrušuje orgány potrebné na samosprávu obce a určuje náplň ich práce, udeľuje čestné občianstvo obce, obecné vyznamenania a ceny, ustanovuje erb obce, vlajku obce, pečať obce.

Hlavná kontrolórka obce (2009 – 2015): Ing. Kvetoslava Beráková

Funkciu hlavného kontrolóra obce zriaďuje obecné zastupiteľstvo. Hlavný kontrolór je zamestnancom obce, ktorý vykonáva kontrolnú činnosť. Je volený na šesť rokov.

2.2 Komisie pri Obecnom zastupiteľstve v Helpe

Obecné zastupiteľstvo môže zriaďovať komisie ako svoje stále alebo dočasné poradné, iniciatívne a kontrolné orgány. Komisie sú zložené z poslancov obecného zastupiteľstva a z ďalších osôb zvolených obecným zastupiteľstvom. Zloženie a úlohy komisií vymedzuje obecné zastupiteľstvo. Pri OZ V Helpe pracuje 9 komisií:

Komisia finančná a obecného majetku

Bc. Mária Fedorová, Za školou 597/4

Mgr. Mária Skladaná, Pod Pustinou 807/8

Anna Bošeľová, Burkovaná 115/1

Emília Hyriaková, Mládežnícka 110/5

Bc. Andrea Tkáčiková, Jánošíková 679/26

Komisia mládeže a športu

Mgr. Mária Skladaná, Pod Pustinou 807/8

Jaroslav Baťko, Krížna 242/62
Mária Blažeková, Hlavná 183/106
Jozef Fiľo Čaneckého 794/8
Mgr. Rastislav Riapoš Jánošíkova 682/7

Komisia školstva, vzdelávania a kultúry

Mgr. Andrea Oravkinová, Furtačka 421/40
Mgr. Mária Bošel'ová, Potočná 375/26
Mgr. Alena Milanová, Beňuš
Janka Koreňová, Krížna 742/44 Heľpa
Mgr. Mária Kemková, Hronská 100/10

Komisia ochrany verejného poriadku

PhDr. Vladimír Babel'a, Tichá 57/6
Cyril Mešťan, Partizánska 530/106
Rudolf Riapoš, Hronská 94/22
Jozef Bošel'a, Potočná 375/26
Anna Babel'ová, Tichá 57/6

Komisia sociálna

Mgr. Monika Ďurajdová, Partizánska 444/57
PhDr. Andrea Ďurčová, Mierová 863/3
Mgr. Jaroslav Naniáš, Zápotockého 553/39, Polomka
Mgr. Monika Riapošová, Čaneckého 750/44
Mgr. Ivana Krušínská, Čaneckého 757/36

Komisia životného prostredia, poľnohospodárstva, obchodu, služieb a cestovného ruchu

Mgr. Rastislav Riapoš, Jánošíkova 682/7
Milan Málik, Čaneckého 769/43
Ján Riapoš, Murgašova 848/25
Ing. Ján Berák, Murgašova 836/13
Iveta Pribylinová, Burkovaná 348/32

Komisia územného plánovania a investičnej výstavby

Peter Hyriak, Potočná 296/2

Mikuláš Kukul'a, Murgašova 827/8

Michal Bošeľa, Pri štadióne 698/3

Ing. Marián Jánošík, Hlavná 20/17

Anna Rúfusová, Partizánska 536/70

Komisia na ochranu verejného záujmu

Mgr. Iveta Hyriaková, Farská 558/22

Mgr. Mária Skladaná, Pod Pustinou 807/8

Peter Hyriak, Potočná 296/2

Komisia vybavovania sťažností v podmienkach obce Hel'pa

Milan Málík, Čaneckého 769/43

Mgr. Martina Rusnáková, Alexyho 905/3

Jozef Klimko, Farská 541/44

Mgr. Michal Skladaný, Pod Pustinou 807/8

Mgr. Andrea Čupková, Alexyho 927/18

2.3 Obecný úrad v Hel'pe

Obecný úrad je výkonným orgánom obecného zastupiteľstva a starostu. Obecný úrad zabezpečuje organizačné a administratívne veci obecného zastupiteľstva a starostu, ako aj orgánov zriadených obecným zastupiteľstvom. Prácu obecného úradu organizuje starosta. Obecný úrad zabezpečuje najmä písomnú agendu orgánov obce a orgánov obecného zastupiteľstva a je podateľňou a výpravňou písomností obce, odborné podklady a iné písomnosti na rokovanie obecného zastupiteľstva a komisií, vypracúva písomné vyhotovenia všetkých rozhodnutí starostu vydaných v správnom konaní, vykonáva nariadenia, uznesenia obecného zastupiteľstva a rozhodnutia starostu.

Sídlo: Farská 588/2, 976 68 Hel'pa

IČO: 00 313 424

DIČ: 2021223083

tel.č.: 048/6700 940

fax: 048/6186 150

Bankové spojenie: Prima banka Slovensko, a.s., pobočka Brezno

č.ú.: 2002126001/5600

e-mail: ouhelpa@stonline.sk, helpa@helpa.sk

www.helpa.sk

2.3.1 Zamestnanci obecného úradu

Mgr. Mária Kemková

– vedúca odboru kultúry, vzdelávania a športu, projektová manažérka, masmediálny referent
maria.kemkova@helpa.sk, tel.: 048/6700942

Mgr. Andrea Fillová

– personálna agenda zamestnancov obce, zabezpečovanie procesu verejného obstarávania, koordinácia realizácie investičných projektov, správa zmluvných vzťahov, výrub drevín
andrea.fillova@helpa.sk, tel.: 048/6700946

Mgr. Andrea Tkáčiková

– vedenie ekonomickej agendy, účtovníctva, rozpočtovníctva, výkazníctva obce, fakturácia, správa majetku, nájom objektov
andrea.tkacikova@helpa.sk, tel.: 048/6700940

Mgr. Ivana Jankurová

– pokladnica obecného úradu, vedenie ekonomickej agendy a účtovníctva, rozpočtovníctva, výkazníctva Spoločného školského úradu
ivana.jankurova@helpa.sk, tel.: 048/6700940

Anna Rúfusová

– mzdová agenda a výkazníctvo obce a Spoločného školského úradu
anna.rufusova@helpa.sk, tel.: 048/6700940

Mariana Latináková

– správa daní a poplatkov, správa cintorína, hrobových miest a domu smútku
mariana.latinakova@helpa.sk, tel.: 048/6700944

Anna Babel'ová

- matričný úrad, evidencia obyvateľstva, osvedčovanie podpisov a fotokópii, spravovanie webového sídla, sekretariát stavebného úradu, rybárske lístky, rozhodnutia o pridelení súp. a orien. čísla, CO

anna.babelova@helpa.sk, tel.: 048/6700945

Mgr. Andrea Čupková

- doprava, aktivačná činnosť, zabezpečovanie chodu materského centra, správa detských verejných ihrísk v obci Heľpa, obecná knižnica, správa ČOV

andrea.cupkova@helpa.sk, tel.: 048/6700946

Mária Lilková

- sociálna agenda Spoločného úradu pre opatrovateľskú službu (obce Braväcovo, Bacúch, Polomka, Závadka nad Hronom, Heľpa, Pohorelá, Val'kovňa, Telgárt)

tel.: 048/6700945

Jana Koreňová

- podateľňa obecného úradu, odpadové hospodárstvo, autoprevádzka služobných vozidiel

podatelna@helpa.sk, jana.korenova@helpa.sk, tel.: 048/6700944

Ing. Emil Caban – odborný referent Spoločného stavebného úradu (obce Heľpa, Telgárt, Val'kovňa)

emil@caban.sk

2.4 Spoločné úradovne pre viaceré obce

Obec zriadila v súlade s ust. § 20 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v z.n.p. v roku 2003 spoločné úradovne na prenesený výkon štátnej správy na 3 úsekoch.

2.4.1 SpÚ v oblasti územného plánovania a stavebného poriadku, ochrany životného prostredia, cestnej dopravy a pozemných komunikácií

- spracovanie príslušnej odbornej agendy pre obce: Heľpa, Val'kovňa, Telgárt.

2.4.2 SpÚ v oblasti sociálnej pomoci a opatrovateľskej služby

– spracovanie príslušnej odbornej agendy pre obce: Bacúch, Braväcovo, Polomka, Závadka nad Hronom, Heľpa, Pohorelá, Val'kovňa, Telgárt.

2.4.3 SpÚ v oblasti školstva

– spracovanie ekonomickej a mzdovej agendy pre Základné školy: Heľpa, Pohorelá, Šumiac, Telgárt.

3 POSLANIE, VÍZIA A CIELE OBCE

Poslanie vyjadruje prečo obec Heľpa existuje, vízia prezentuje predstavu o (ideálnej) budúcnosti obce a hodnoty prezentujú princípy fungovania obce (v čo samospráva verí), resp. spôsob, akým obec Heľpa realizuje svoje poslanie a naplňa víziu.

3.1 Poslanie obce

Poslaním obce Heľpa je slúžiť obyvateľom obce, efektívne a transparentne vynakladať zdroje pre rozvoj obce a rozvíjať obec pri zachovaní jej tradičnej kultúry.

3.2 Vízia obce

Obec Heľpa sa stane príjemným miestom pre život obyvateľov s rozvinutou infraštruktúrou a s vysokým štandardom služieb a centrom tradičnej ľudovej kultúry regiónu, ktoré láka návštevníkov zo širokého okolia.

3.3 Hodnoty obce

Medzi hodnoty, s pomocou ktorých chce obec Heľpa dosiahnuť svoju víziu, patrí čestnosť, otvorenosť, pracovitosť, pomoc sociálne odkázaným, udržateľnosť.

3.4 Ciele obce

Ciele obce definujú konkrétne výsledky, ktoré jednoznačne odzrkadľujú postup smerom k napĺňaniu zámerov. Pri programovom rozpočtovaní rozlišujeme tri druhy cieľov:

- výstupové ciele - vyjadrujú konkrétne výstupy, tzn. tovary a služby produkované subjektom samosprávy;
- krátkodobé výsledkové ciele - vyjadrujú okamžité výsledky, ktoré sa prejavajú po relatívne krátkom čase (približne do, resp. okolo 1 roka) ako priamy efekt pôsobenia výstupov;
- strednodobé výsledkové ciele - vyjadrujú výsledky, ktoré sa majú dosiahnuť za obdobie dlhšie ako jeden rok. Formulujú sa na obdobie 3 – 5 rokov.

Naformulovaný cieľ je:

- konkrétny – špecifikuje, čo komplexne a vizionársky vyjadrený zámer znamená.
- realizovateľný – rozdeľuje zámer na realizovateľné časti. Skutočným umením pri stanovovaní cieľov je naformulovať ciele, ktoré sú síce výzvou, ale súčasne predstavujú dosiahnuteľný výsledok pri skvalitňovaní činnosti samosprávy. Cieľ by teda mal byť konzistentný s rozpočtovými zdrojmi.
- merateľný - zatiaľ čo zámery sú komplexné a nemerateľné, ciele musia byť kvantifikovateľné (prostredníctvom merateľných ukazovateľov).
- časovo ohraničený – obsahuje informáciu o horizonte dosiahnutia výsledku, a to prostredníctvom hodnôt merateľných ukazovateľov v jednotlivých rokoch.

4 ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA KONSOLIDOVANÉHO CELKU

4.1 Konsolidovaný celok

4.1.1 Konsolidujúca účtovná jednotka – materská ÚJ:

Názov: **Obec Hel'pa**
Štatutárny orgán: Jozef Fillo - starosta obce
Sídlo: 976 68 Hel'pa, Farská 588/2
IČO: 00 313 424
Dátum vzniku ÚJ: r. 1990 na základe z. č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v z.n.p.

4.1.2 Konsolidovaná účtovná jednotka – dcérska ÚJ so 100% podielom:

Názov: **Základná škola Hel'pa**
Právna forma: Rozpočtová organizácia obce s právnou subjektivitou
Štatutárny orgán: Mgr. Alena Milanová - riaditeľka školy
Sídlo: 976 68 Hel'pa, Školská 604/17
IČO: 37 828 355
Dátum vzniku ÚJ: 1.7.2002

4.1.3 Účtovná jednotka, v ktorej má konsolidujúca účtovná jednotka podiely, ktoré nespĺňajú podmienky na zahrnutie do konsolidovaného celku

Názov: Stredoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s.
Sídlo: 974 01 Banská Bystrica, Partizánska cesta č.5
Počet cenných papierov: 16 916 ks v menovitej hodnote 34,- €
Podiel obce na hlasovacích právach: 0,39 % (menej ako 20%)

4.2 Základná charakteristika obce Heľpa

Obec je samostatný územný samosprávny a správny celok SR. Združuje osoby, ktoré majú na jej území trvalý pobyt. Obec je právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom č. 138/1991 Zb. o majetku obcí samostatne hospodári s vlastným majetkom a vlastnými príjmami, pričom výkon samosprávy je definovaný v zákone č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov. Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov.

4.2.1 Geografické údaje

Geografická poloha obce: okres Brezno, mikroregión Horehron
GPS súradnice: 48.85 r a 19.96
Susedné mestá a obce: Brezno, Beňuš, Braväcovo, Bacúch, Polomka, Závadka nad Hronom, Pohorelá, Val'kovňa, Šumiac, Telgárt
Celková rozloha kat. územia obce: 4172 ha
Nadmorská výška: 695 m.n.m. (stred obce)

Z administratívno-správneho členenia obec Heľpa patrí do Banskobystrického samosprávneho kraja a okresu Brezno. Zároveň je členom mikroregiónu Horehron. Južná hranica jej katastrálneho územia susedí s okresom Revúca (konkrétne s obcou Muráň), severná s okresom Liptovský Mikuláš (obec Liptovská Teplička). Na západnej strane hraničí s katastrom obce Závadka nad Hronom a na východe s katastrom obce Pohorelá.

Územie obce Heľpa sa nachádza na strednom Slovensku približne 30 km od okresného mesta Brezno. Katastrálne územie obce Heľpa má rozlohu 40,72 km² a rozprestiera sa vo

východnej časti Horehronského Podolia ležiaceho na hornom toku rieky Hron, ktoré zo severnej strany lemujú Nízke Tatry a z južnej strany gemerská časť Slovenského Rudohoria. Najvyšším vrchom je Veľká Vápenica (1691 m.n.m.), ktorá leží v hlavnom hrebeni Nízkych Tatier asi v polovici vzdialenosti medzi sedlom Čertovica a Kráľovou hoľou. Stred obce je položený v 695 m.n.m. Rieka Hron prijíma z oboch strán iba krátke prítoky potokov Krivul'a, Teplica a je splavná až po ústie Dunaja. Pod sedlom Priehyba vyviera výdatný prameň uhličitej minerálnej vody. Územie obce sa z klimatického pohľadu zaraďuje do mierne chladnej oblasti, pričom v zastavanej časti obce dominuje chladná, vlhká kotlinová klíma s veľkou inverziou teplôt. Priestorové rozšírenie jednotlivých typov a druhov pôd ovplyvňuje geologická stavba, povrch a klimatické pomery, pričom sa prejavuje výšková zonalita. Pri rieke prevládajú ílovité a glejovité pôdy, na svahoch sa vyskytujú hnedé lesné podzolové pôdy. Na svahoch pohorí prevažuje ihličnatý les, miestami aj bukové porasty. Do chotára zasahujú Národné parky Nízke Tatry a Muránska planina, súčasťou ktorého je aj prírodná rezervácia so strmými zrázmi a skalnatými stenami Veľká Stožka, kde sa zachovali pôvodné lesné spoločenstvá pralesovitého rázu. Pre svoje klimatické podmienky sa v oblasti poľnohospodárstva venuje pestovaniu menej náročných plodín (raž, ovos, zemiaky). Po kalamite sú lesné priestory ovplyvnené ekonomickou činnosťou. Z hľadiska komplexného pohľadu na kvalitu životného prostredia tu neboli zaznamenané intenzívne negatívne zásahy do krajiny. Územie je charakterizované nižšou hustotou obyvateľstva 66 obyvateľov/km², nižšou koncentráciou priemyselných prevádzok a menšou hustotou dopravných ciest, takže si zachovalo relatívne nepoškodený charakter.

Obec Heľpa všeobecne záväzným nariadením s prihliadnutím na históriu obce a na významné nežijúce osobnosti určila názov 33 ulíc a verejných priestranstiev. Priebežne určuje a prideluje stavbám súpisné a orientačné číslo, vedie ich evidenciu a na vlastné náklady zabezpečuje ich označenie tabuľkami rovnakého vzoru. V súčasnosti má obec 970 domov.

4.2.2 Demografické údaje

Počet obyvateľov k 31.12.2013:	2705
Hustota obyvateľov:	66 obyv./km ²
Národnostná štruktúra:	Slováci
Náboženské zloženie:	rímsko- katolíci

Štruktúra obyvateľstva:

rok	2001			2011			2013		
Obyvatelia podľa veku a pohlavia	Muži	Ženy	Spolu	Muži	Ženy	Spolu	Muži	Ženy	Spolu
0 – 3	40	36	76	38	30	68	38	34	72
4 – 6	47	45	92	29	29	58	34	25	59
7 – 14	164	174	338	92	93	185	85	98	183
15 – 17	76	72	148	46	48	94	47	48	95
18 – 60	953	879	1832	853	804	1657	854	807	1661
nad 60	183	350	533	260	431	691	237	398	635
Spolu:	1463	1556	3019	1318	1 435	2753	1295	1 410	2705

Nezamestnanosť: 265 obyv. t.j. 9,8 % .

4.2.3 História obce

Najstaršia písomná zmienka o existencii obce pochádza z urbáru Muránskeho panstva z roku 1549, v ktorom habsburský generál Mikuláš zo Salmu spísal práva a povinnosti obyvateľov horehronských osád, medzi nimi aj Heľpy. V tomto súpise sa uvádza, že v Heľpe žijú bratia Jakub a Peter Heľpänski na spoločnej usadlosti, kde chovajú 250 oviec. Teda najstaršími doposiaľ zistenými obyvateľmi obce boli pastieri oviec, nazývaní valasi. S rozširovaním plôch poľnohospodárskej pôdy sa postupne venovali aj pestovaniu poľnohospodárskych plodín a chovu dobytká. Takto sa z pôvodných pastierov už v 17. stor. stávali roľníci.

Z klimatického pohľadu sa územie obce zaraďuje do mierne chladnej oblasti s priemernou teplotou v júli medzi 12 – 16 °C. Keďže chotár obce sa rozprestiera vo veľmi rozdielnych nadmorských výškach, výrazne sa tu prejavujú znaky výškovej zónalnosti klimatických ukazovateľov. Najvyššie položené časti územia Heľpy, vrcholové partie hrebeňa Nízkyh Tatier, sú už súčasťou územia Národného parku Nízke Tatry. Do južnej časti chotára zasahuje významná štátna prírodná rezervácia Veľká Stožka.

Z hľadiska náboženskej štruktúry obce mali v 16. storočí prevahu evanjelici nad katolíkmami. Neskôr sa obec preorientovala výlučne na katolícke náboženstvo. Heľpania si postavili drevený kostolík, neskôr si utvorili svoju farnosť a v roku 1806 si veriaci začali stavať nový kostol.

V druhej polovici 18. stor. sa začal rozvíjať železiarsky priemysel. Po vzniku Československej republiky sa v roku 1926 natrvalo zastavila práca v horehronských železiarňach. V období prvej Slovenskej republiky sa ekonomická a sociálna situácia obyvateľstva mierne zlepšila. Základné premeny sa uskutočňovali po 2. svetovej vojne. V období socializmu sa v obci vybudoval miestny rozhlas, športový štadión, verejné osvetlenie, obchodný dom, základná škola, telocvičňa, školské bytovky, prírodný amfiteáter, zdravotné stredisko, nové vodojemy a zreguloval sa potok Krivul'a, ktorý preteká obcou.

Po revolúcii v roku 1989 sa tempo rekonštrukcie a investičných akcií ešte zvýšilo. Vybudovali sa rozvody zemného plynu, kanalizácia, telefónne rozvody, zrekonštruovalo sa námestie obce, postavila sa nová fara, dom smútku, lyžiarsky vleč, zrekonštruovalo sa okolie kostola a ulice dostali nový asfaltový koberec.

Na skrášľovaní životného prostredia a na zvyšovaní životnej úrovne obyvateľov obce sa podieľajú viaceré občianske a záujmové združenia. Medzi najaktívnejších patrí dobrovoľný hasičský zbor. Rozvíja sa športová činnosť, ktorá je sústredená do rôznych oddielov. Kultúru reprezentujú 3 tanečné a spevácke súbory. Miestna pobočka Základnej umeleckej školy vychovala viacerých mladých umelcov, ktorí reprezentujú Hel'pu.

Od roku 1966 sa každoročne konajú koncom júna Horehronské dni spevu a tanca. Začiatkom júna je to detský folklórny festival Kolovrátok a koncom augusta Prehliadka vojenských folklórnych súborov.

Obec Hel'pu navštívil aj známy umelec, fotograf, filmár a hudobník – Prof. Karol Plicka, ktorý sa vyjadril, že tu našiel kroje, zvyky a ľudí v najčistejšej podobe. V roku 1928 natáčal v obci hry hel'pianskej mládeže, ktoré zaradil do dokumentárneho filmu Za slovenským ľudom a v roku 1933 do filmu Zem spieva. Film Zem spieva bol zaradený do klenotnice svetového fondu umenia. Boli tu zaznamenané zvyky, obyčaje, životný štýl a dobové kroje pre budúce generácie.

V obci pôsobili aj ďalší umelci, z ktorých treba spomenúť maliara Janka Alexyho, Zola Palugyuaya a spisovateľa Jozefa Cígera Hronského, ktorý námety pre svoje knihy Jozef Mak a Brondove rozprávky čerpal z hel'pianskeho prostredia.

Hel'pa si pre svoju nádhernú scenériu našla svojich obdivovateľov, ktorí sa do tohto kraja veľmi radi vracajú.

4.2.4 Pamiatky

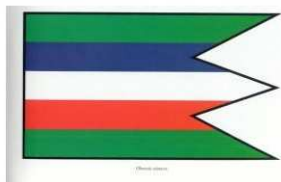
Rímsko-katolícky kostol z r. 1806 je zasvätený Nanebovzatej Panne Márii. V posledných rokoch bola uskutočnená rekonštrukcia jeho interiéru aj exteriéru. Pri kostole sa nachádza cintorín, ktorý dostala obec do správy v r. 2009 a previedla požadované úpravy jeho vzhľadu a povolený výrub drevín.

Obnovený pomník padlých hrdinov I. a II. svetovej vojny.

4.2.5 Symboly obce

Obec Hel'pa využila právo na vlastné symboly a po ich zapísaní do Heraldického registra Slovenskej republiky ich používa pri výkone samosprávy. Obec označila erbom obce a vlajkou obce budovu, ktorá je sídlom jej orgánov, zasadaciu miestnosť obecného zastupiteľstva a úradnú miestnosť starostu obce. Pri výkone samosprávy používa na rozhodnutia, oprávnenia a osvedčenia skutočností odtlačok úradnej pečiatky s erbom obce a názvom obce.

4.3 Základná charakteristika rozpočtovej organizácie

4.3.1 Základné identifikačné údaje

Názov školy:	Základná škola Hel'pa
Adresa školy:	Školská 604/17
IČO:	37 828 355
Hlavná činnosť SK NACE:	80102 Základné školstvo
Telefón:	0421486186205
E-mail:	skola@zshelpa.edu.sk
www stránka:	helpazs.edupage.org
Zriaďovateľ školy:	Obec Hel'pa
Dátum zriadenia:	1.7.2002

4.3.2 Organizačné členenie RO

1. Základná škola
2. Školský klub detí
3. Asistenti učiteľa
4. Vzdelávacie poukazy
5. Projekty

Vedúci zamestnanci školy

Riaditeľka: Mgr. Alena Milanová
Zástupkyňa: Mgr. Daniela Čupková

Rada školy

Predseda: Mgr. Zuzana Gergeľová

Pedagogickí zamestnanci: Mgr. Mária Fil'ová
Mgr. Rastislav Riapoš

Nepedagogickí zamestnanci: Anna Martincová
Margita Balogová

Zástupcovia rodičov: Jana Naniášová
PhDr. Andrea Ďurčová
Mgr. Veronika Fil'ová

Zástupcovia zriaďovateľa: Mgr. Mária Kemková
Mgr. Monika Ďurajdová
Bc. Mária Fedorová

Poradné orgány školy

Metodické združenie: Mgr. Mária Bošel'ová

Predmetová komisia prírodovedných predmetov: Mgr. Viera Černáková

Predmetová komisia spoločensko-vedných predmetov: Mgr. Danka Čubáňová

4.3.3 Údaje o triedach a žiakoch

Počet žiakov školy: 194

Počet tried: 12

Ročník:	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	Spolu
počet tried	1	1	2	1	1	2	1	1	2	12
počet žiakov	20	24	28	13	16	29	18	17	29	194
z toho ŠVVP	1		7	2			1	1	3	15
z toho v ŠKD	14	13	15	6	1					49

Úspešnosť žiakov na prijímacích skúškach na stredné školy

	Biling.Gym	Gym 4.roč	SOŠ	SOU	OU
prihlásení	2	7	15		7
prijatí	2	7	15		7
% úspešnosti	100	100	100		100

Výsledky externých meraní

Názov	Počet žiakov	Úspešnosť v %	celoslov. priemer
Monitor SJL	28	64,8	62 %
Monitor MAT	28	47,7	54,67 %

Štruktúra tried

	Počet tried	Počet žiakov	Počet ind. integrov.
Nultého ročníka			
Prvého ročníka	1	20	1
Bežných tried	11	174	14
Špeciálnych tried			
Pre nadaných			
Spolu	12	194	15

4.3.4 Údaje o zamestnancoch

Druh pracovného pomeru

Pracovný pomer	Počet pedag. prac.	Počet nepedag. prac.
TPP	18	2
DPP		
Znížený úväzok	2	1
ZPS		
Na dohodu	2	2

Kvalifikovanosť pedagogických pracovníkov

počet	nekvalifikovaných	kvalifikovaných
učiteľ'ov		18
vychovávateľ'ov		2
asistentov učiteľ'a		4
spolu		24

Vzdelávanie zamestnancov

Ďalšie vzdelávanie	Počet absolventov	Počet študujúcich
1.kvalifikačná skúška	10	
2.kvalifikačná skúška	1	
štúdium školského manažmentu		
špecializačné inovačné štúdium	10	
špecializačné kvalifikačné	3	
postgraduálne		
doplňujúce pedagogické		
vysokoškolské pedagogické	1	
vysokoškolské nepedagogické		

4.3.5 Prehľad výsledkov súťaží a olympiád

Názov súťaže	Počet žiakov	okr. kolo	kraj. kolo	národ. kolo	medzinár. kolo
i-BOBOR	153	8			
Matematický KLOKAN	21	5			
BiO - C	1	1			
Pytagoriáda	27	11			
EKO	4	4			
Olympiáda SJL	15	1			
Hviezdosl.Kubín	65	5	1		
Slávik Slovenska	2	2	1	1	
Hyperikum	2 družstvá	2 družstvá			
Na bicykli bezpečne	4	4			
Ľudový rozprávač	6				
Šaliensky Mat'ko	12	1	1		
Matematická olympiáda	13	7			
Jarunkovej jar v Šumiaci	15				
Horehronská valaška	60				

4.3.6 Aktivita a prezentácia na verejnosti

1. Kultúrne programy, akadémie, kreatívne dni v škole:

- Mesiac úcty k starším(vystúpenie pre najstarších občanov v Penzióne Lucs),
- Vianočná školská akadémia,
- Vystúpenie žiakov na Vianočných trhoch v Bratislave,
- Fašiangový karneval,
- Vynášanie Moreny,
- Povedačky pri kolovrátku (súťaž o najzábavnejšieho detského ľudového rozprávača - sprievodné podujatie prehliadky DFS Kolovrátok),
- Slávnostný program ku Dňu matiek,
- Veľkonočné tvorivé dielne spojené s výstavou,
- Noc v škole zameraná na remeslá a kreatívnu tvorbu na tému jeseň

2. Podujatia z oblasti prírodovedy a ochrany životného prostredia:

- Deň Zeme s pracovníkmi NAPANT-u a v spolupráci so Základnou školou Pohorelá,
- Flipp a Klarika - verejná prezentácia projektu T. L. Filla v rámci výmennej stáže medzi ZŠ Heľpa a ZŠ Pohorelá,
- Svetový deň stromov,
- Hyperikum - súťaž medzi školami regiónu

3. Športové podujatia:

- Futbalom proti rasizmu,
- Futbalový turnaj o cenu GR Železiarni Podbrezová,
- Školský florbalový turnaj

4. Exkurzie:

- Bojnice a okolie,
- Liptov a okolie,
- Martin a okolie,
- Spišská Nová Ves

5. Vydávanie časopisu:

- Školský časopis BODKA - 6. ročník.

4.3.7 Vol'nočasové aktivity

Názov záujmového krúžku	Počet detí	Vedúci
Futbalový	13	Mgr. Rastislav Riapoš
Malí turisti	12	Mgr. Mária Bošel'ová
Malí turisti	12	Mgr. Miriam Puťošová
Malí turisti	13	Mgr. Andrea Bat'ková
Malí turisti	13	Mgr. Andrea Oravkinová
Matematický	25	Mgr. Mária Fil'ová
Orientácia v prírode-Čubáňová	14	Mgr. Danko Čubáňová
Orientácia v prírode-Milanová	33	Mgr. Alena Milanová
Počítačový krúžok	13	Marta Rusnáková
Redakčný	0	Mgr. Janka Piliarová
Rybársky	6	Ing. Václav Riapoš
Skautský	19	Mgr. Mária Fedorová
Slovenského jazyka a literatúry	27	Mgr. Daniela Čupková
Tanečno-dramatický	18	Mgr. Iveta Hyriaková
Thajský box	34	Rudolf Ďurica

4.3.8 Projekty

Dlhodobé:

- projekt MRK - celodenný výchovný systém. Práca v tomto projekte priniesla dobré výsledky žiakov v edukačnom procese,
- Pomníky v nás - projekt o vyhľadávaní a spoznávaní osobnosti, ktorých siločiar života sa dotkli Heľpy a Horehronia.

Krátkodobé:

- Literárny chodníček,
- Po stopách predkov,
- Rovnosť príležitostí na vzdelávanie žiakov so zdravotným postihnutím,
- Elektronizácia vzdelávania systému regionálneho školstva národný projekt,
- Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť,
- Rozprávajme sa spolu - mediálna výchova pre všetkých.

4.3.9 Materiálno-technické podmienky

Objekt školy sa skladá z jednej samostatnej budovy a telocvične. Škola využíva tieto odborné učebne: telocvičňu, odbornú učebňu pre vyučovanie fyziky a chémie, výpočtovej techniky a školské dielne. Škola má aj školskú knižnicu, ktorú naši žiaci využívajú v súvislosti s rozvojom čitateľskej a matematickej gramotnosti. Tieto odborné učebne umožňujú plne realizovať učebné osnovy. Vybavenie kabinetov je na veľmi dobrej úrovni, ale je potrebné pomôcky pravidelne obnovovať a vymieňať za modernejšie. Pri obnove učebných pomôcok sú nápomocní i rodičia. Škola má k dispozícii i multifunkčné ihrisko v športovom areáli obce. Doplnili sme učebné pomôcky do všetkých kabinetov. Zmodernizovali sme počítačovú učebňu a doplnili sme ju novou technikou. Vďaka zriaďovateľovi prebehla úplná rekonštrukcia exteriéru a interiéru budovy školy a budovy telocvične. Z vlastných finančných zdrojov sme zabezpečili nové svietidlá v budove školy, nové dvere a šatníkové skrinky pre všetkých žiakov.

Škola ako životný priestor

Aby sa žiaci, pedagogickí a nepedagogickí pracovníci cítili čo najpríjemnejšie, veľký dôraz kladieme na estetické prostredie tried, chodieb, zborovne a učební. Na informačných tabuliach a vitrínach vo vstupnej hale majú možnosť žiaci, rodičia a široká verejnosť nájsť informácie o úspechoch a aktivitách školy. Žiaci majú možnosť vidieť svoje vlastné práce. Snažíme sa budovať priateľskú atmosféru medzi žiakmi navzájom, medzi žiakmi a pracovníkmi školy, medzi pedagógmi a rodičmi, ale aj širokou verejnosťou.

Žijeme v demokratickej spoločnosti, ktorá umožňuje prežiť plnohodnotný život. Každý z nás má svoje ľudské práva, ale i svoje povinnosti. Svoje práva môžeme využívať len vtedy, ak ich dokonale poznáme (nielen dospelí, ale aj deti). Žiaci našej školy majú možnosť oboznámiť sa s právami dieťaťa v každej triede, ale aj na hlavnej nástenke na dolnej chodbe.

V prípade akýchkoľvek nejasností a problémov sa môžu obrátiť na „ucho, ktoré ťa počúva“, ktoré je umiestnené pri schránke problémov žiakov. Na našej škole pracuje aj žiacky školský parlament, prostredníctvom ktorého žiaci môžu vstupovať do činnosti školy so svojimi návrhmi a nápadmi.

Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Priestory školy sú bezpečné a zdraviu vyhovujúce. Na začiatku školského roka sú všetci pedagogickí pracovníci a žiaci poučení o bezpečnosti pri práci v triedach, laboratóriách, odborných učebniach a telocvičniach. Samostatné poučenie o bezpečnosti a ochrane zdravia vždy predchádza školským výletom, exkurziám, športovým sústreďeniam, plavárňam.

Všetci zamestnanci školy pravidelne každý rok absolvujú školenie o bezpečnosti pri práci , o požiarnej ochrane. Pravidelne sú prevádzané kontroly bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a revízie elektrického a plynového zariadenia, bleskozvodov a telocvičného náradia.

V školskom roku 2013/2014 naša základná škola bola zmodernizovaná. Bolo vybudované nové fyzikálno-chemické laboratórium, ktoré slúži aj ako odborná učebňa biológie. Laboratórium bolo vybavené novým funkčným nábytkom so zabudovanými energetickými zdrojmi, ako aj modernými učebnými pomôckami (Van de Graffov generátor, mikroskopy, meracie zariadenia, fyzikálne a chemické stavebnice, resuscitačná figurína Adam, model krvného obehu srdca, výučbové softvéry a pod.). V laboratóriu sa pracuje pomocou e-bean systému.

Zmodernizovaná bola jazyková učebňa - pribudli do nej stoličky s pultíkmi, multifunkčné stolíky a IKT technika.

V tomto školskom roku pribudli do tried tri interaktívne tabule, dvadsať tabletov, tri magnetické tabule TRIPTYCH, tri E-bean systémy. Takmer vo všetkých triedach boli vymenené klasické tabule za biele magnetické, čím sa významným spôsobom zlepšilo prostredie triedy, vďaka bezpečnosti.

Zrekonštruovaný bol sklad učebníc a školských pomôcok.

Začalo sa s rekonštrukciou tried, ktoré budú v budúcnosti slúžiť ako školská kuchynka a školské fitness.

4.3.10 História školy

r.1736 - prvá historická zmienka o učiteľovi Tockovičovi Hiláriuovi, ktorý učil v Heľpe až do r. 1754. Z ďalších zaznamenaných mien učiteľov učiacich na škole v Heľpe môžeme spomenúť: Spissak Martin (1754-1784), Repaský Jozef (1784-1799), Horváth Ondrej (1799-1809).

r.1808 - z historických správ sa dozvedáme, že v tomto roku bola postavená prvá drevená budova miestnej školy, v ktorej od r. 1809 až do r. 1837 učil Juraj Szekeres. Školu postavila obec a mala dve miestnosti. Byt pre učiteľa a jednu priestranú triedu. Školu navštevovalo 122 detí od Michala (29. septembra) do Juraja (24. apríla).

r.1845 - škola dostala budovu z kameňa (bývalú faru pri potoku).

r.1861 – škola sa nazýva nižšia škola a vyučovali sa základné predmety. Navštevovalo ju 130 chlapcov a 102 dievčat vo veku od 6 do 12 rokov.

r.1882 - najdlhšie pôsobiacim učiteľom na heľpianskej škole bol Ján Ďurčík, ktorý od r. 1822 vykonával funkciu pomocného učiteľa pri Jurajovi Szekeresovi. Od roku 1837 pôsobil ako samostatný učiteľ. Za 50 rokov praxe dostal vyznamenanie od uhorského kráľa. V r. 1882 dosiahol 60 rokov učiteľskej praxe.

r.1904 - poštátnenie rímskokatolíckej cirkevnej školy. Vyučovacím jazykom sa stala maďarčina. Do r. 1904 existovala škola ako rímskokatolícka cirkevná ľudová škola pod správou školskej stolice, ktorej predsedal miestny farár.

r.1906 - katastrofálny požiar obce (25. máj). Stará budova ľahla popolom a nová ešte nebola dostavaná. Vyučovanie sa prerušilo a začalo sa až v novej budove školy 3. januára 1907, kde sa vytvorila šesťtriedna ľudová škola. Správcom školy bol do r. 1913 bol Ferdinand Cincík.

r.1918 - vznik československej republiky. Úradným jazykom sa stáva slovenčina. Do r. 1924 bol správcom školy Imrich Horanský, v školskom roku 1925/1926 bol riaditeľom školy Dr. Ján Havaš a od roku 1926 bol správcom Štátnej ľudovej školy Július Herchl.

r.1928- 1930 - rozšírenie školskej dochádzky zo šesť na osem rokov.

r.1929 - zavedenie striedavého vyučovania (tzv. smennosť) , ktorá trvala nepretržite až do r. 1945.

r.1945 - vznik Štátnej meštianskej školy (Stredná škola Heľpa). Mala 101 žiakov v troch triedach a prvým riaditeľom bol Tibor Andraško. Vyučovanie prebiehalo v jednej budove spolu so Štátnou ľudovou školou Heľpa. V r. 1947 sa riaditeľom Strednej školy stal Augustín

Sopko a vykonával túto funkciu až do r. 1953, kedy došlo k zlúčeniu škôl. V r. 1948 vznikla Národná škola Heľpa, v tom čase v nej riaditeľoval Július Herchl.

r.1953 - zlúčenie Strednej školy Heľpa a Národnej školy Heľpa podľa školského zákona č. 31/1953. Vznik novej Osemročnej strednej školy v Heľpe. Riaditeľom sa stáva Ondrej Strapko. Túto funkciu vykonával až do roku 1958. V rokoch 1959 - 1965 funkciu riaditeľa školy vykonával Michal Urban.

r.1960 - zavedenie deväťročnej povinnej školskej dochádzky.

r.1961 - škola sa premenovala na Základnú deväťročnú školu v Heľpe. Začiatok výstavby novej školskej budovy, ktorá bola daná do užívania v r. 1962. O rok neskôr bola dokončená aj telocvičňa. V tomto roku ukončil funkciu školského kronikára Július Herchl, ktorý písal školskú kroniku od r. 1926. Po ňom písala školskú kroniku učiteľka Mária Vozárová.

r.1964 - kulminácia počtu žiakov na škole 727 (361 chlapcov a 366 dievčat) v 22 triedach. Najpočetnejšia trieda mala 45 žiakov a aj v ostatných triedach počet vysoko prevyšoval 30. Priemerný počet žiakov na triedu bol 33 .

r.1965 – funkciu riaditeľa školy vykonáva Jozef Vozár až do r. 1974. V dňoch 4. - 5. júna sa konal I. ročník Horehronských dní spevu a tanca v Heľpe.

r.1972 - 27. júla zomrel dlhoročný pedagóg, kronikár, kultúrny pracovník a osobnosť heľpianskeho školstva Július Herchl, ktorý pôsobil v obci od r. 1926.

r.1974 - riaditeľom školy až do r. 1978 je Ján Žiak.

r.1982 - poslední deviataci opúšťajú ZDŠ. Riaditeľom školy je Ján Riaz. Od šk. roka 1982/83 je ZŠ osemročná. Od r. 1982 do r. 1991 je riaditeľom školy Juraj Halaj.

r.1989 - 17. november „zamatová (nežná) revolúcia" - zrušenie vedúceho postavenia komunistickej strany a nástup demokracie.

5 PLNENIE FUNKCIÍ OBCE

Obec financuje svoje potreby predovšetkým z vlastných príjmov, dotácií zo štátneho rozpočtu a z ďalších zdrojov. Na plnenie svojich úloh môže použiť návratné zdroje financovania a prostriedky mimorozpočtových peňažných fondov. Na plnenie rozvojového programu obce alebo na plnenie inej úlohy, na ktorej má štát záujem, možno obci poskytnúť štátnu dotáciu. Svoje úlohy môže obec financovať aj z prostriedkov združených s inými obcami, so samosprávnymi krajmi a s inými právnickými a fyzickými osobami.

Majetkom obce sú veci vo vlastníctve obce a majetkové práva obce. Majetok obce slúži na plnenie úloh obce, má sa zveľaďovať a zhodnocovať a vo svojej celkovej hodnote zásadne nezmenšený zachovať. Darovanie nehnuteľného majetku obce je neprípustné. Majetok obce možno použiť na verejné účely, na podnikateľskú činnosť a na výkon samosprávy obce. Zásady hospodárenia s majetkom obce určuje obecné zastupiteľstvo. Obec môže zveriť svoj majetok do správy rozpočtovej organizácii, ktorú zriadila podľa zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy. Obec môže vložiť svoj majetok ako vklad do obchodnej spoločnosti alebo môže zo svojho majetku založiť právnickú osobu. Obec môže upustiť od vymáhania majetkových práv, ak dôvody pre trvalé alebo dočasné upustenie určí v zásadách hospodárenia s majetkom obce.

Podiely na daniach v správe štátu upravuje zákon č. 564/2004 Z.z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Dotácie na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy sa zabezpečujú prostredníctvom správcu kapitoly štátneho rozpočtu, do ktorého vecnej pôsobnosti patrí výkon štátnej správy, ktorý sa preniesol na obec. Poskytujú sa na základe zákona č. 597/2003 Z.z. o financovaní základných škôl a školských zariadení. Do prijatia prostriedkov štátneho rozpočtu obcou na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy môže obec použiť na ich úhradu vlastné príjmy. Po prijatí prostriedkov ŠR obec zúčtuje prostriedky v prospech svojho rozpočtu.

Ďalšie dotácie v súlade so zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok sa zabezpečujú prostredníctvom Ministerstva financií SR alebo správcu rozpočtovej kapitoly ŠR, do ktorého vecnej pôsobnosti patrí činnosť, ktorá sa má financovať.

5.1 Samosprávne funkcie obce

Bezpečnosť

- zabezpečovanie verejného poriadku v obci,
- zriaďovanie a rušenie výkonných, kontrolných a poradných orgánov, najmä obecnej rady, komisií a určovanie náplne ich práce, zriaďovanie a rušenie ďalších svojich orgánov a útvarov, ak tak ustanovuje osobitný zákon.

Bývanie

- obstarávanie a schvaľovanie programov rozvoja bývania a spolupôsobenie pri vytváraní podmienok na bývanie v obci,
- správa bytového fondu.

Cintoríny

- údržba obecného cintorína.,
- prevádzkovanie Domu smútku.

Dane a poplatky

- rozhodovanie o veciach miestnych daní a poplatkov a výkon ich správy,
- rozhodovanie o zavedení a rušení miestnej dane alebo miestneho poplatku,
- určovanie náležitostí miestnej dane alebo miestneho poplatku a verejnej dávky.

Doprava

- miestna verejná doprava,
- umiestňovanie zastávok autobusovej dopravy.

Kontrola

- vytváranie účinného systému kontroly,
- zriaďovanie funkcie hlavného kontrolóra a určovanie rozsahu pracovného úväzku,
- výkon kontrolnej činnosti obce,
- predkladanie plánu kontrolnej činnosti,
- vypracúvanie odborných stanovísk k návrhu rozpočtu a k návrhu záverečného účtu,
- predkladanie správy o kontrolnej činnosti,
- spolupráca so štátnymi orgánmi vo veciach kontroly,
- vykonávanie kontroly na požiadanie zastupiteľstva,
- účasť na previerkach, kontrolách, vybavovaní sťažností a oznámení, ktoré uskutočňujú orgány obce.

Kronika

- vedenie kroniky.

Kultúra a kultúrne pamiatky

- údržba kultúrnych zariadení, pamiatok, pamiatkových území a pamätihodností obce,
- utváranie a ochrana podmienok pre kultúru,
- ochrana kultúrnych pamiatok.

Majetok a hospodárenie

- rozhodovanie o všetkých úkonoch súvisiacich so správou obce a jej majetku; výkon hospodárenia s hnutelným a nehnuteľným majetkom a s majetkom vo vlastníctve štátu,
- zveľaďovanie a zhodnocovanie vlastného majetku,
- určovanie zásad hospodárenia a nakladania s majetkom,
- zostavovanie a schvaľovanie rozpočtu a záverečného účtu obce a jeho zmeny, kontrola jeho čerpania a schvaľovanie záverečného účtu,
- rozhodovanie o prijatí pôžičky, o prevzatí dlhu a o prijatí ručiteľského záväzku,
- vedenie účtovníctva,
- vykonávanie vlastnej investičnej činnosti a podnikateľskej činnosti v záujme zabezpečenia potrieb obyvateľov obce a rozvoja obce,
- zakladanie, zriaďovanie, rušenie a kontrola rozpočtových, príspevkových organizácií a iných právnických osôb a zariadení,
- starostlivosť o všestranný rozvoj územia a o potreby obyvateľov.

Matrika

- matričná činnosť

Miestne komunikácie

- zabezpečovanie výstavby, údržby a správy miestnych komunikácií

Odpady

- odpadové hospodárstvo

Ochrana spotrebiteľa

- plnenie úloh ochrany spotrebiteľa,
- vytváranie podmienok pre zásobovanie obce, určovanie pravidiel času predaja v obchode, času prevádzky služieb,
- spravovanie trhovísk a dozor na trhoviskách.

Osvedčovanie listín

- osvedčovanie listín a podpisov na listinách.

Podnikanie

- vydávanie stanovísk alebo vyjadrení k podnikateľskej a inej činnosti právnických a fyzických osôb a umiestneniu prevádzky na území obce,
- usmerňovanie ekonomickej činnosti v obci.

Sociálna pomoc

- plnenie úloh na úseku sociálnej pomoci,
- zabezpečovanie opatrovateľskej služby.

Spolupráca

- spolupráca s politickými stranami a hnutiami, občianskymi združeniami a inými právnickými a fyzickými osobami,
- zriaďovanie združení obcí a spolupráca s inými obcami,
- spolupráca s územnými a správnymi celkami alebo s úradmi iných štátov, ktoré vykonávajú miestne funkcie,
- schvaľovanie dohôd o medzinárodnej spolupráci a členstva obce v medzinárodnom združení.

Sťažnosti

- vybavovanie sťažností.

Súpisné a orientačné čísla

- určovanie súpisných a orientačných čísel stavieb,
- vedenie evidencie súpisných čísel a evidencie orientačných čísel.

Šport

- údržba športových zariadení,
- utváranie a ochrana podmienok pre telesnú kultúru a šport.

Ulice a verejné priestranstvá

- určovanie a menenie názvov ulíc a iných verejných priestranstiev,
- starostlivosť o verejné priestranstvá.

Územné plánovanie a stavebný poriadok

- obstarávanie a schvaľovanie územnoplánovacej dokumentácie sídelných útvarov a zón, koncepcie rozvoja jednotlivých oblastí života obce,
- schvaľovanie územného plánu obce alebo jej časti a koncepcie rozvoja jednotlivých oblastí života obce,
- územné plánovanie a stavebný poriadok.,

Verejnoprospešné služby

- zabezpečovanie verejnoprospešných služieb.

Vodné hospodárstvo

- vodné hospodárstvo.

Voľby a hlasovanie v obci

- vyhlasovanie hlasovania obyvateľov obce.
- organizácia hlasovania obyvateľov obce,

Všeobecné záväzné nariadenia

- vydávanie všeobecných záväzných nariadení.

Vzdelávanie

- prevádzka služieb škole,
- utváranie a ochrana podmienok na vzdelávanie,
- základná a materská škola,
- štátna správa v školstve a školskej samospráve,
- školské zariadenia,

Zdravie

- utváranie a ochrana zdravých podmienok a zdravého spôsobu života a práce obyvateľov,
- ochrana životného prostredia,
- vytváranie podmienok na zabezpečovanie zdravotnej starostlivosti, na vzdelávanie, kultúru, osvetovú činnosť, záujmovú umeleckú činnosť, telesnú kultúru a šport,
- zdravotná starostlivosť.

Životné prostredie

- údržba verejných priestranstiev,
- správu a údržbu verejnej zelene a verejného osvetlenia,
- ochrana životného prostredia,
- ochrana prírodných hodnôt,
- ochrana prírody.

5.2 Výchova a vzdelávanie

5.2.1 Základná škola v Hel'pe

Riaditeľ školy: Mgr. Alena Milanová

Adresa: Školská 604/17, 976 68 Hel'pa

Kontakt: tel.: 048/6186 205, 6186 034

www.helpazs.edupage.org

e-mail: skola@zshelpa.edu.sk

Počet tried: 12

Počet žiakov: 194

Súčasťou je školské zariadenie - **Školský klub detí**.

Počet oddelení: 2

Počet detí: 49

5.2.2 Materská škola v Hel'pe

Riaditeľka školy: Alžbeta Bartošíková

Adresa: Hronská 104/15, 976 68 Hel'pa

Kontakt: tel.: 048/6186 226

Počet tried: 2

Počet žiakov: 42

5.2.3 Základná umelecká škola v Hel'pe

Riaditeľ školy: Peter Harvanka

Adresa: Školská 590/3, 976 68 Hel'pa

Kontakt: tel.: 048/6700949
Odbory: - výtvarný
- Spevácky
- audiovizuálny
- hudobný - hra na klavír
- hra na akordeón
- hra na husle
- hra na gitaru

ZUŠ navštevujú deti z celého Mikroregiónu Horehron.

Počet žiakov v individuálnej forme vyučovania: 155

Počet žiakov v skupinovej forme vyučovania: 77

5.2.4 Školská jedáleň v Hel'pe

Vedúca prevádzky: Mária Hipíková
Adresa: Školská 590/3, 976 68 Hel'pa
Kontakt: tel.: 048/6186 237
Počet stravníkov: 242
Počet vydaných jedál za rok: 42114

5.3 Zdravotníctvo

Obec prevádzkuje budovu zdravotného strediska, kde sídlia rôzne neštátne zdravotnícke zariadenia.

5.3.1 Zdravotnícke zariadenia v obci

1. Praktický lekár pre dospelých, MUDr. Jaroslav Belluš, OZS Hel'pa, Krížna 812/2
2. Neštátna zubná ambulancia, DL SMILE, MUDr. Dana Lepková, Krížna 812/2
3. Neštátna ambulancia pre deti a dorast, MUDr. Slavomír Pôbiš, Krížna 812/2
4. Neštátne zdravotnícke zariadenie – Rehabilitácia, Fil'ová, v.o.s., Krížna 812/2
5. Lekáreň KAMILKA, Mgr. Zlatica Rašiová, Krížna 812/2
6. Zdravotnícke pomôcky REMELI, Hlavná 121

5.4 Sociálne zabezpečenie

5.4.1 Domáca opatrovateľská služba

Obec zabezpečuje pre svojich obyvateľov sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku.

Obec	Počet opatrovaných	Počet opatrovateliek	Spolu
Bacúch	17	11	28
Braväcovo	7	7	14
Polomka	14	7	21
Závadka n. Hr.	22	8	30
Heľpa	16	14	30
Pohorelá	17	16	33
Val'kovňa	3	3	6
Telgárt	10	10	20
Spolu:	106	76	182

5.5 Kultúra

Obec Heľpa je charakteristická bohatým spoločenským životom. Funguje tu množstvo občianskych združení, spoločenských organizácií, klub dôchodcov, ktoré sa zúčastňujú rôznych podujatí v obci, regióne aj po Slovensku.

Fungujú tu 3 folklórne súbory Heľpan, Priehyba a Heľpančok, mužská a ženská spevácka skupina a spevácky zbor Benedictus.

V obci sa uskutočňuje množstvo kultúrnych akcií a programov. Od roku 1966 sa usporadúva folklórny festival Horehronské dni spevu a tanca v prírodnom amfiteátri, od roku 1999 detský folklórny festival Kolovrátok, vojenská prehliadka folklórnych súborov už skončila. Organizujú sa rôzne koncerty známych umelcov, besedy, výstavy, krojované sprievody. Pravidelnými podujatiami pre širokú verejnosť sú Fašiangy, oslava Dňa matiek, Uvítanie detí do života, Mesiac úcty k starším, Mikuláš, Silvester.

Obec navštívilo množstvo významných umelcov ako Karol Plicka, Pavol Dobšinský, Janko Alexy, Jozef Cíger Hronský, Zolo Palugay.

5.5.1 Miestna ľudová knižnica

Adresa: Školská 592/5, 976 68 Heľpa

Zodpovedná osoba: Mgr. Andrea Čupková

tel. kontakt: 048/6700946

Prevádzkové hodiny: každú stredu v čase od 12.30 do 16.00 hod.

Obecná knižnica je umiestnená v samostatných priestoroch školského areálu. O knižničný fond a materiálno-technické zabezpečenie sa stará obec. Žiaci majú prístup do knižnice kedykoľvek počas vyučovania. Organizujú sa tu aj rôzne besedy.

5.5.2 Amfiteáter

Amfiteáter dostal nový šat v r. 2009, zadná časť bola dostavaná do makety drevenice a bola prekrytá. Tým sa zabezpečilo, aby v prípade nepriaznivého počasia mohli byť účinkujúci pod prikrytím. Stavba zapadla do koloritu už vystavaných dreveníc a skrášlila okolie. Taktiež sa

nám podarilo vystavať vstupnú bránu do prírodného amfiteátra, ktorá je postavená v štýle – typickým pre našu obec v minulosti.

5.5.3 Materské centrum DÚHA

Adresa: Hronská 104/15, 976 68 Heľpa
Zodpovedný pracovník: Mgr. Andrea Čupková
Kontakt: tel.: 048/6186 226

Materské centrum ponúka zaujímavé aktivity pre deti i dospelých. Organizuje kurzy pre mamičky a začínajúcich podnikateľov. Príďte medzi nás a spoločne strávme svoj voľný čas. Berieme do úvahy všetky Vaše nápady a návrhy na spoločné stretnutia. Aktívne mamičky sa môžu realizovať a organizovať jednotlivé podujatia v MC. Ponúkame vzájomnú komunikáciu medzi matkami a medzi deťmi navzájom, zbližovanie a utváranie priateľských vzťahov

Materské centrum je vybudované vďaka podpore ESF. O jeho zrod sa pričínila Vidiecka organizácia pre komunitné aktivity o.z. Banská Bystrica a Obec Heľpa.

5.5.4 Klubovňa

Adresa: Školská 591/5, 976 68 Heľpa

Zodpovedný pracovník: Bc. Mária Fedorová

5.5.5 Organizácia slávnostných obradov

Obec každoročne organizuje Uvítanie detí do života, Zlaté svadby a v mesiaci október pri príležitosti Mesiaca úcty k starším pozývame obyvateľov nad 75 rokov na spoločné posedenie a odovzdávame im malú pozornosť. Ku chorým obyvateľom, ktorí sa nemôžu zúčastniť spoločenského posedenia prichádzame na osobnú návštevu.

5.5.6 Organizácia kultúrnych podujatí

Kultúrne podujatia sa organizujú celoročne. Hlavným organizátorom miestnych podujatí je Obec Heľpa, ktorá spolupracuje s miestnymi dobrovoľnými združeniami a spoločenskými organizáciami.

V januári organizuje ZO Matice slovenskej v Heľpe tradičné podujatie „**Matičné dni**“ na podporu národného povedomia.

Vo februári organizujeme **Fašiangy na Heľpe**. Okrem kultúrneho programu je možnosť aj ochutnávky fašiangových kulinárskych špecialít, ktoré sa pripravujú priamo pred očami divákov.

Deň matiek – organizujeme v máji v spolupráci so základnou, materskou a základnou umeleckou školou. Kultúrny program je koncipovaný a venovaný matkám.

Kolovrátok – detský folklórny festival, ktorého sa zúčastňujú folklórne súbory mikroregiónu Horehron ale aj hostia z celého Slovenska. Cieľom organizátorov detského folklórneho festivalu je organizovať podujatie, ktoré obohacuje miestnu kultúru, oživí miestny život a sprítomní v ňom hodnoty miestnej, regionálnej ale aj európskej kultúry

Horehronské dni spevu a tanca – hlavný organizátor je Stredoslovenské osvetové stredisko v Banskej Bystrici. Trojdňové podujatie, na ktorom sa predstavili súbory z okresu Brezno, Banská Bystrica, súbory z celého Slovenska. Okrem programu v prírodnom amfiteátri je program organizovaný aj na námestí obce – na pódiu vystupujú folklórne súbory, ďalej sa tu predstavujú remeselníci z celého Slovenska a taktiež je tu pripravená aj slovenská kuchyňa so svojimi špecialitami. Výstavu organizuje Horehronské múzeum v drevenici v prírodnom amfiteátri.

Predstavujeme obce regiónu – je názov projektu Horehronských dní spevu a tanca. Zahŕňa každoročné komplexné predstavovanie vytypovaných obcí, ktoré sa zapísali do folklórneho registra nášho regiónu. Jeho obsahom je scénický program uvádzaný na javisku amfiteátra, sprievodné podujatia na heľpianskom námestí s tradičnými remeslami, zamestnaniami, domácou kuchyňou, miestnymi zaujímavosťami a výstavami, ktoré približujú históriu obce, jej materiálnu a duchovnú kultúru i súčasný život. Heľpa sa pre svoju krásu, originalitu krojov a zvykov stala klenotom slovenského národopisu a zdrojom inšpirácie pre slovenských aj zahraničných umelcov.

Zimné večery – sa organizujú v spolupráci s dobrovoľnými organizáciami v obci, prezentuje sa tu kultúra a tradičné zvykoslovie. Je zamerané hlavne na prezentáciu trávenia zimy v minulosti, - remeslá, obyčaje, zvyky, hry mládeže počas dlhých zimných večerov a tradičná kuchyňa. Organizujeme ich v dreveniciach v prírodnom amfiteátri. Sú na ne pozvaní hostia z obce ale aj z celého Slovenska. Zimné večery boli spropagované v slovenskej televízii a slovenskom rozhlase. V priestoroch prírodného amfiteátra, v dreveniciach sa po tri večere do Vianoc schádzali priadky. Tkanie, vyšívanie, pradenie, páranie peria ale aj drobné remeslá týkajúce sa výrobkov z dreva predvádzali nielen pre obyvateľov tejto obce ale aj pre ostatných návštevníkov Heľpy. Návštevníci sa mohli pri priadkach zabaviť pri dobrej muzike.

Mikuláš – na tento večer sú pozvaní všetci obyvatelia obce, pripravujeme to spoločne so základnou školou, materskou školou a základnou umeleckou školou. Po kultúrnom programe prichádza na námestie Mikuláš na saniach s kopou balíčkov, ktoré sú rozdávané všetkým deťom. Pre dospelých sú pripravené heľpianske pečené pochúťky.

Silvester na námestí – už tradične sa v posledný deň stretávame spoločne na námestí, aby sme mohli uvítať Nový rok. Po slávnostnom prípitku je spustený ohňostroj a zábava na námestí do skorých ranných hodín.

5.5.7 *Prezentácia obce na folklórnych festivaloch*

Výstavka Heľpa

Ručné práce

Naše gazdinky

Ručné práce chlapov

Učenie mladých

Ukážky prác

Ručné rezbárske práce

5.5.8 *Dedina roka*

Obec bola v r. 2011 zapojená do súťaže Dedina roka, kde získala cenu v kategórii „Dedina ako klenotnica“.

5.5.9 Minigrantový program Obce Heľpa

Reaguje na potrebu vytvoriť občiansku spoločnosť na základe spolupráce občianskeho, verejného a podnikateľského sektora a ich vzájomnom dopĺňaní sa.

Hlavným cieľom mikrograntového programu je:

- koordinácia podujatí v obci, ich rovnomerné rozloženie počas celého roka,
- zapájanie občanov do kultúrno-spoločenského života podľa vlastných predstáv a to prostredníctvom realizácie drobných projektov,
- rozvíjanie kultúrno-spoločenského života v obci,
- zachovávanie zvykov, tradícií a remesiel,
- predchádzanie prekrývania sa spoločenských akcií v obci,

- zlepšenie spolupráce občianskeho, verejného a podnikateľského sektora v obci a ich vzájomné dopĺňanie sa.

Obec poskytla v roku 2013 právnickým a fyzickým osobám dotácie na konkrétne úlohy a akcie vo verejnom záujme alebo v prospech rozvoja územia obce, na vykonávanie činností na území obce, na podporu všeobecne prospešných služieb, účelov, jej obyvateľom za podmienok ustanovených ust. § 4 a § 5 VZN č. 3/2012 o poskytovaní dotácií z rozpočtu obce: 8.000,- Eur. Finančné prostriedky boli po odporúčení finančnou komisiou a na základe schválenia OZ v Heľpe prerozdelené podľa žiadostí žiadateľov. Vyčerpané finančné prostriedky boli príslušnými zložkami riadne vyúčtované.

Prehľad o poskytnutých dotáciách podľa §7 ods.4 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v členení podľa jednotlivých príjemcov:

P. č.	Žiadateľ	Výška poskytnutej dotácie v Eur	Účel, na ktorý sa dotácia poskytuje	Čerpanie v Eur	Zúčtované dňa	Použitie FP
1	Klub dôchodcov	100,-	Príspevok na činnosť	51,66 48,34	15.5.2013- 14.8.2013	1. schôdza spojená s Dňom matiek 2. Činnosť – tradičná kuchyňa (pečenie)
2	ZO SZZP	100,-	Príspevok na činnosť	100,-	13.8.2013	Schôdza – občerstvenie
3	DFS Heľpančok	100,-	Príspevok na činnosť	100,-	9.12.2013	Vyhotovenie krojových sukní
4	Mužská spevácka skupina	100,-	Príspevok na činnosť	100,-	26.9.2013	Občerstvenie: 1.pri nácvikoch k nahrávaniu RTVS 2.vyhodnotenie činnosti
5	Ženská spevácka skupina	100,-	Príspevok na činnosť	100,-	16.7.2013	Krojové doplnky - šurce
6	MSZ Benedictus	100,-	Príspevok na činnosť	100,-	15.7.2013	Pracovné stretnutie s hudobníkmi, s ktorými má zbor celoročnú spoluprácu – občerstvenie
7	SZPB	100,-	Príspevok na činnosť	100,-	30.11.2013	1.Ročenka, 2. Schôdza – občerstvenie
8	Matica slovenská	100,-	Príspevok na činnosť	100,-	26.11.2013	Autobusová preprava členov do BB
9	FS Heľpan	100,-	Príspevok na činnosť	100,-	20.9.2013	Tričká a mikiny s logom „Heľpan“
10	Združenie športovo-technických činností	100,-	Príspevok na činnosť	100,-	23.8.2013	Výdavky spojené s akciou „Strelby“ – strelivo, poháre, ceny
11	Športový klub Heľpa	7.000,-	Príspevok na činnosť	7.000,-	31.12.2013	Výdavky na zabezpečenie športovej činnosti v športovom areáli
SPOLU poskytnuté:		8.000,-				

5.5.10 Členstvo obce v združeniach

Obec Hel'pa je členom:

- Združenia pre rozvoj mikroregiónu Horehron,
- Regionálneho združenia miest a obcí Horehronia a Stredného Rudohoria,
- Partnerstva sociálnej inklúzie okresu Brezno,
- Vidieckeho parlamentu,
- Asociácie horských sídiel Slovenska,
- Partnerstva pre rozvoj mikroregiónu Horehron,
- Malej akčnej skupiny LEADER,
- Združenie hlavných kontrolórov MO SR,
- Združenie matrikárov

5.6 Šport

5.6.1 Športový klub Hel'pa

Športové aktivity sú sústredené v občianskom združení Športový klub Hel'pa a realizujú sa v miestnom športovom areáli s veľkým futbalovým ihriskom, klziskom, tenisovým kurtom, bežeckou dráhou a v telocvični základnej školy s využitím pre volejbal, nohejbal, futbal, stolný tenis, florbal. K dispozícii je aj posilňovňa. Futbalový oddiel tvorí družstvo žiakov a mužov. Hokejový oddiel sa zapája aj do regionálnych súťaží. Ženy majú možnosť cvičenia aerobiku a zumbi.

Celá športová verejnosť obce využíva viacúčelové ihrisko s umelým trávnikom vybudované s príspevom Nadácie SPP.

5.6.2 Športové podujatia

Thajský box

Počas prázdninových dní sa koná letný tábor „Thajský box pre všetkých“.

V športovom areáli sa v mesiaci august koná aj „Večer netradičných športov“.

Súťaž v tradičnom kosení

Krnačkové preteky

5.6.3 Cestovný ruch, turistika

- Krásne okolie Horehronského podolia priťahuje peších i cykloturistov.
- Rieka Hron je z obce splavná až do Dunaja 272 km. Je obľúbená medzi vodákmi aj rybármi. Je potrebné vybudovať pre využitie vodných športov areál, ktorý bude fungovať v letnej sezóne, aby bola rieka využívaná aj na kúpanie ako kedysi. .
- Katastrálnym územím obce prechádza niekoľko turistických chodníkov.
- Obec je dobrým miestom aj pre agroturistiku.
- Obec nie je napojená na žiadnu cyklotrasu, ani trať pre korčuliarov. Nie je vybavená ani odpočívadlami a značením.
- Heľpa slúži ako vynikajúce turistické východisko pre výlety do blízkeho okolia.
- V obci chýba prehľadný informačný systém.

Výstup na Veľký bok

Výhľad z trasy

Krásna príroda

Oddych pri chate

Oddych na vrchole Veľkého boku

Pre turistov sú pripravené dve trasy. Pre zdatnejších turistov trasa „A“: Heľpa námestie 698 m.n.m. /, bez turistickej značky – Čertež / 1066 m.n.m. / – Kolesárová / 1508 m.n.m./, červená značka – Oravcová / 1544 m.n.m. / - Zadná hoľa / 1619 m.n.m. /, žltá značka – sedlo pod Veľkým bokom / 1497 m.n.m. / – Veľký bok / 1727 m.n.m. / sedlo pod Veľkým bokom – dolina Hlôžková / 1030 m.n.m. /, osada Ráztoky, bez značenia, účelová komunikácia. Celková dĺžka 23 km, prevýšenie 1029 m.

Pre menej zdatných turistov trasa „B“: sedlo Priehyba / 1191 m.n.m. / červená značka - Kolesárová / 1508 m.n.m. /, potom spoločná trasa. Dĺžka 17,5 km, prevýšenie 537 m.

Začiatok podujatia je o 8.00 hod. na námestí v Heľpe, plánovaný návrat do Heľpy okolo 16.30 hod. Účastnícky poplatok: dospelí 2 €, deti do 15 rokov 1 €. V účastníckom poplatku je zahrnutý účastnícky diplom a doprava autobusom z doliny Hlôžková do Heľpy, pre trasu „B“ doprava do sedla Priehyba. Všetky účastnícke lístky sú zlosovateľné, na záver tradične tombola. Pravidelne oceňujeme najmladšieho a najstaršieho účastníka podujatia. Pre vopred prihlásených turistov je zabezpečené ubytovanie vo vlastných spacích vakoch v miestnej telocvični zdarma, alebo v miestnych penziónoch podľa cenníka. Všetci účastníci sa zúčastňujú podujatia na vlastné nebezpečenstvo.

Každoročne sa usporadúva turistický pochod **Silvestrovský výstup na Veľkú Vápenicu** 1691 m.n.m.

5.7 Hospodárstvo

5.7.1 Občianska vybavenosť, verejné služby, podnikanie

- V obci sa nachádza pošta, lekáreň, zdravotné stredisko a špecializované lekárske ordinácie, miestna ľudová knižnica, pobočka Slovenskej sporiteľne, bankomat. Záchranná služba je z obce presťahovaná do susednej obce Závadka nad Hronom.
- Služby polície zaisťuje OR PZ Brezno s oddelením v Pohorelskej Maši a v Brezne. V obci je obecný hasičský zbor a v Pohorelej sídli profesionálny Hasičský záchranný zbor.
- V centre obce je nákupné stredisko COOP Jednoty otvorené i cez víkend.
- V obci je 45 menších obchodov a poskytovateľov služieb, zmiešané predajne, ovocie a zelenina, domáce a kancelárske potreby, kaderníctva, servisy automobilov, stavebniny, priemyselný tovar, atď.

- Obec má na svojom území výrobný podnik na gumové profily, poľnohospodársky podnik, stavebnú firmu.
- V obci sú 4 reštauračné zariadenia v rôznych cenových skupinách.
- Ubytovacie kapacity 200 miest zahrňujú hotel, súkromné penzióny ako aj ubytovanie na súkromí.
- Zber netriedeného komunálneho odpadu a drobného stavebného odpadu, separovaný zber s piatimi komoditami plasty, sklo, papier, textil, železo a elektroodpad, sa zabezpečuje 1x mesačne. Veľkokapacitný odpad sa zbiera 2x ročne.
- Obec vybudovala zberný dvor z prostriedkov eurofondov a spolufinancovania obce.

Slovenská pošta, a.s.

- pracovisko Heľpa, Partizánska 433, 976 68 Heľpa

Slovenská sporiteľňa, a.s.

- bankomat v priestoroch autobusovej zastávky

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Brezne

- pracovisko Heľpa, Krížna 812/2 pre obce: Telgárt, Šumiac, Val'kovňa, Pohorelá, Heľpa, Závadka nad Hronom

- agenda dávky v hmotnej núdzi

- agenda náhradné výživné

- agenda nízkopříjmové rodiny

Obchody s priemyselným tovarom, stavebniny, plyn, voda, kúrenie

Priemyselný tovar – Helgas	Hlavná 72/41	048/6186343
O.B.K., stav. - obch. spol. s r.o.	Mládežnícka 113/2	048/6186231
Stavebniny – Zikorn	Hlavná 73/48	048/6186002
Plyn, voda, elektro, kúrenie	Hlavná 73/48	048/6186010
FAROT – farby a rozličný tovar	Partizánska 309/20	048/6186449

Obchody s textilom

Galantéria, textilné výrobky	Hlavná 85/60
Textil, p. Gašperanová	Burkovaná 340
Textil – Ďuricová	Krížna 818

Textil – Edera	Partizánska 321/32	
Anna Putnoková – predaj textilu	Partizánska 309/20	0905 902973
Textil – M. Štúberová	Burkovaná 87	

Kvetinárstva

Kvetinárstvo HEDERA p. Lilková	Hlavná 85/60	048/6186111
Kvetinárstvo Flóranka	Burkovaná 340/24	048/6186169

Kaderníctva

Kaderníctvo p. Rusnáková	Hlavná 152/72	048/6186166
--------------------------	---------------	-------------

Ostatné prevádzky

Športové potreby – R + B Cyklošport	Hlavná	048/6186106
Záhradkárske potreby	Partizánska 321/32	
AUTOTECH, p. Černák	Hurbanova 667/10	048/6186529
Autopneuservis p. Oravkin	Hurbanova 748/16	048/6186185
MAJK, spracov. plastov a montáž podláh	Heľpa 1108	048/6186001

Ubytovacie a reštauračné zariadenia

Penzión MAJK - Murgašova 830, 976 68 Heľpa

tel.: 048/6186793, fax.: 048/6186278, mob.: 0907885841

e-mail: penzion@majk.sk

www.penzion.majk.sk

Penzión LUCS - Michal Ďurica

Partizánska 321, Heľpa

tel.: 048/6186252, 6186206,

fax.: 048/6186232, mob.: 0907818957

e-mail: lucs@penzionlucs.sk

www.penzionlucs.sk

Hotel HEĽPA- Ing. Helena Melková

Hlavná 65/35, 976 68 Heľpa

tel.:048/6186235, fax:048/6186236

e-mail: helena.melkova@post.sk

hotelhelpa.szm.sk

Erika Bošeľová - E&K

Hronská č. 103/13

97668 Heľpa

tel: 048 6186215, 0903 844 565, 0903 803 399, 0948 514 400

e-mail: ubytovanie.erika@gmail.com

5.7.2 Doprava

- Cez obec Heľpa prechádza železničná trať Zvolen – Červená Skala. Pravidelná doprava bola obmedzená na spojenie len v čase školskej a zamestnaneckej dopravy s časovým odstupom 1 hodina. V obci stojí rýchlik Horehronec z Bratislavy do Košíc 2-krát denne.
- S príľahlými obcami je tradičné spojenie pravidelnou autobusovou dopravou, ktorú poskytuje integrovaný dopravný systém dopravnej spoločnosti Zvolen. V obci je zrušená miestna hromadná doprava..
- Cez obec prechádza štátna cesta I. triedy I/66.
- Obec spravuje 33 km miestnych komunikácií. Stav asfaltových kobercov je dobrý, nakoľko sa každoročne sa opravujú poškodené úseky.
- Na miestnych potokoch Krivul'a a Teplica sú premostenia, ktoré je potrebné opravovať.
- Obec zabezpečila vypracovanie nového Pasport-u dopravného značenia a postupne nakupuje potrebné dopravné značky.

5.7.3 Technická infraštruktúra

- Vodovodná sieť je vybudovaná na 100%. Jej rekonštrukcia prebehla v rokoch 2009-2010 z prostriedkov eurofondov a spolufinancovania Stredoslovenskej vodárenskej prevádzkovej spoločnosti Banská Bystrica.
- Hlavným distribútorom elektrickej energie je spoločnosť Stredoslovenská energetika Žilina.
- Celá obec je napojená na miestnu splaškovú kanalizáciu. Dokončujú sa prepojenia a napojenie na čistiareň odpadových vôd. V hlavných i v niektorých vedľajších uliciach je dažďová kanalizácia, nie je však centralizovaná a je zaústená na niekoľkých miestach.
- Postavila sa nová čistiareň odpadových vôd z prostriedkov eurofondov a spolufinancovania obce.
- Celá obec je napojená na stredotlakový plynovod.
- Verejné osvetlenie pokrýva s dostatočnou svietivosťou potreby obce, má 200 svetelných bodov s úspornými sodíkovými výbojkami. Momentálne je podaný projekt na jeho rekonštrukciu z prostriedkov eurofondov.
- V obci funguje poskytovateľ bezdrôtového pripojenia k internetu, ktorý ponúka za priaznivú cenu prístup na internet a wifi zónu.

- V blízkosti je televízny vysielateľ Kráľova hoľa, ktorý bol využívaný väčšinou obyvateľov pre príjem televízneho signálu. Od roku 2011 je pozemské televízne vysielanie digitalizované a analógové vysielanie bolo k tomuto dňu ukončené.

5.7.4 Životné prostredie

- Veľmi dobrá kvalita životného prostredia je dôvodom, prečo je obec dobrým miestom na bývanie.
- Zároveň ide v menšej miere aj o chatársku a trampovú oblasť.
- Obec je z oboch strán obklopená lesmi národných parkov NAPANT, Muránska planina, chránenej krajinnej oblasti Veľká Stožka.
- Obec rekonštruuje miestny park na námestí obce z EU fondov v rámci projektu Regenerácia sídel.
- Osou obce je potok Krivul'a. Potôčik Teplica nikdy nezamŕza.
- V obci je aj menej výdatný minerálny prameň železitej vody.
- Poľnohospodárstvo ani priemyselná činnosť v obci výrazne nenarušujú krajinný charakter.

6 INFORMÁCIE O VÝVOJI KONSOLIDOVANÉHO CELKU

6.1 Údaje o rozpočtovom hospodárení

Rozpočet obce je základom finančného hospodárenia obce v príslušnom rozpočtovom (kalendárnom) roku. Pred schválením je rozpočet obce zverejnený 15 dní spôsobom obvyklým v obci. Rozpočet obce je súčasťou rozpočtu sektora verejnej správy a obsahuje príjmy a výdavky, v ktorých sú vyjadrené finančné vzťahy k právnickým a fyzickým osobám pôsobiacim na území obce, obyvateľom žijúcim na tomto území vyplývajúce zo zákonov a z iných všeobecne záväzných právnych predpisov, všeobecne záväzných nariadení obce ako aj zo zmlúv. Zahŕňa aj finančné vzťahy štátu k rozpočtom obcí a k rozpočtovým organizáciám zriadeným obcou.

Zákon č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy v znení neskorších predpisov požaduje v rozpočte verejnej správy uplatňovanie rozpočtovej klasifikácie /vymedzenej na základe § 4 ods. 4 cit. zákona a opatrením MF SR č. MF/010175/2004-42, ktorým sa ustanovuje druhová, organizačná a ekonomická klasifikácia/, a to pri sledovaní plnenia rozpočtu verejnej správy a pri pohyboch na účtoch finančných aktív.

Obec a ňou zriadené rozpočtové organizácie zabezpečujú rôzne spoločenské úlohy nevýrobnej povahy. Ich prostredníctvom štát plní prevažnú väčšinu svojich hospodársko-organizačných, kultúrnych, výchovných a iných funkcií.

Obec a ňou zriadené rozpočtové organizácie hospodária s rozpočtovými prostriedkami a s prostriedkami prijatými od iných subjektov a zostavujú svoj rozpočet príjmov a výdavkov.

Obec financuje svoje potreby predovšetkým z vlastných príjmov, dotácií zo štátneho rozpočtu a z ďalších zdrojov. Na plnenie svojich úloh môže obec použiť návratné zdroje financovania a prostriedky mimorozpočtových peňažných fondov. Obec môže svoje úlohy financovať aj z prostriedkov združených s inými obcami, so samostatnými krajmi a s inými právnickými osobami alebo fyzickými osobami.

6.1.1 *Plnenie a čerpanie rozpočtu obce*

- **bežný rozpočet**, v ktorom uvádza údaje o bežnom rozpočte príjmov a výdavkov na príslušný rok a o ich realizácii od začiatku roka do konca sledovaného obdobia v členení podľa rozpočtovej klasifikácie, pričom údaje o príjmoch sa preberajú z účtov 221 alebo 211 podľa jednotlivej AE. Príjmy bežného rozpočtu tvoria položky 111, 121, 133

a kategórie 210, 220, 240, 290, 310 ekonomickej rozpočtovej klasifikácie. Výdavky bežného rozpočtu tvoria kategórie 610 až 640 ekonomickej rozpočtovej klasifikácie.

- **kapitálový rozpočet**, v ktorom uvádza údaje o kapitálovom rozpočte príjmov a výdavkov na príslušný rok a o ich realizácii od začiatku roka do konca sledovaného obdobia v členení podľa rozpočtovej klasifikácie, pričom údaje o príjmoch sa preberajú z účtov 221 alebo 211 podľa jednotlivej AE. Príjmy kapitálového rozpočtu tvoria kategórie 230, 320 ekonomickej rozpočtovej klasifikácie. Výdavky kapitálového rozpočtu tvoria kategórie 710, 820 ekonomickej rozpočtovej klasifikácie.
- **finančné operácie**, ktorými sa realizujú návratné zdroje financovania a ich splácanie tvoria kategórie 410, 430, 450, 810, 820.

V rozpočte obce sa uplatňuje rozpočtová klasifikácia v súlade s osobitným predpisom. Rozpočet na rok 2013 bol zostavený v súlade s ust. § 10 zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Rozpočet sa vnútorne člení na bežné príjmy a bežné výdavky (ďalej len bežný rozpočet), kapitálové príjmy a kapitálové výdavky (ďalej len kapitálový rozpočet) a finančné operácie. Rozpočet na rok 2013 bol zostavený ako vyrovnaný. Bežný rozpočet ako prebytkový a kapitálový rozpočet ako schodkový.

Rozpočtové hospodárenie obce Heľpa sa riadilo rozpočtom zostaveným v súlade s §10 cit. zákona, ktorý bol schválený uznesením obecného zastupiteľstva č.210/2012 dňa 12.12.2012. Upravený rozpočet predstavuje schválený rozpočet zmenený rozpočtovými opatreniami podľa ust. § 14 cit. zákona.

Operatívna evidencia všetkých vykonaných rozpočtových opatrení:

Por.č.	Uz.č.	zo dňa	rozpočtové opatrenie	Zmena v príjmoch v Eur	Zmena vo výdavkoch v Eur
1.	248/13	26.4.2013	§14 ods.2 písm.b/	488 592	488 592
2.	254/13	14.6.2013	§14 ods.2 písm.b/	20 161	20 161
3.	264/13	6.9.2013	§14 ods.2 písm.b/	15 750	15 750
4	291/13	13.12.2013	§14 ods.2 písm.b/	7 086	7 086

a) presun rozpočtovaných prostriedkov v rámci schváleného rozpočtu, pričom sa nemenia celkové príjmy a celkové výdavky,

b) povolené prekročenie výdavkov pri dosiahnutí vyšších príjmov,

c) viazanie rozpočtovaných výdavkov, ak ich krytie je ohrozené neplnením rozpočtovaných príjmov alebo ak sa očakáva narušenie vyrovnanosti bežného rozpočtu z iných dôvodov ako použitím rezervného fondu podľa § 10 ods. 8 alebo použitím účelovo určených prostriedkov poskytnutých zo štátneho rozpočtu, z rozpočtu Európskej únie alebo na základe osobitného predpisu, nevyčerpaných v minulých rokoch.

Rozpočtové hospodárenie v roku 2013:

Bežný rozpočet - príjmy			
Názov položky	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť 12/2013
daňové príjmy	696 283	729 083	725 601
111 výnos dane pre územnú samosprávu	644 000	676 000	676 167
121 daň z nehnuteľností - pozemky, stavby, byty	30 273	30 273	28 104
133 daň za psa, hr.prístroje, ubyt, MP KO	22 010	22 810	21 330
nedaňové príjmy	142 437	159 154	100 124
212 prenájom pozemkov, bytov,zariadení	17 109	19 380	17 460
221 správne poplatky	9 200	10 700	10 504
222 pokuty, sankcie	100	700	500
223 príjem OSL,kult.čin, stočné, služby, ZUŠ, MŠ	116 028	128 374	71 660
úroky	344	512	512
240 úroky z bankových účtov	344	512	512
ostatné príjmy	26 100	39 611	37 773
292 príjem hier, dobropis,refundácií služieb, réžia ŠKJ	26 100	39 611	37 773
granty, dotácie, transfery	400 700	504 549	464 603
311 Granty	0	150	150
312 Dotácia na projekt ZŠ - MRK	15 600	16 810	16 805
312 Dotácia na voľby	3 000	3 360	3 246
312 Dotácia MF SR z uz.vlády na fin.škoolstva	0	9 725	9 725
312 Dotácia MDVRR SR z uz.vlády na fin.ciest	0	3 670	3 670
312 Dotácia na deti v hm.núdzi /strava,šk.potreby/	7 200	7 200	7 025
312 Dotácia na aktivačnú činnosť, PRMZ	13 500	13 500	6 125
312 NFP na ČOV	0	14 402	14 402
312 NFP na Zberný dvor	0	44 465	13 063
312 Transfer od obcí na SpU opatr.sluzby	9 400	9 400	9 200
312 Transfer od ZŠ na SpU školstva	18 000	18 000	18 000
312 Transfer od obcí na SpU stavebný	6 400	6 400	5 725
312 Dotácia BBSK (Kolovrátk)	0	700	700
312 Dotácia MV SR na matričnú činnosť a REGOB	3 700	3 734	3 734
312 Dotácia ObU na stavebný úrad	3 000	3 019	3 019
312 Dotácia na výchovu,vzdelávanie MŠ	3 000	2 304	2 304
312 Transfer pre ZŠ - právny subjekt	317 900	347 710	347 710
BEŽNÉ PRÍJMY obce:	1 265 864	1 432 909	1 328 613
Vlastný príjem ZŠ	500	5 200	5 163
BEŽNÉ PRÍJMY CELKOM:	1 266 364	1 438 109	1 333 776

Bežný rozpočet - výdavky			
Názov položky	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť 12/2013
Všeobecne verejné služby	168 951	171 079	154 729
01116 Výdavky verejnej správy - samospráva	136 801	137 335	126 709
0112 Fin.a rozpoč.oblasť /HKON,OZ,audit,poplatky/	25 450	26 650	21 040
0133 Matričný úrad a REGOB	3 700	3 734	3 734
0160 Voľby	3 000	3 360	3 246
Civilná ochrana	160	160	160
0220 Skladník CO	160	160	160
Požiarna ochrana	4 000	5 500	5 088
0320 Obecný hasičský zbor	4 000	5 500	5 088
Všeobecná ekonomická oblasť	132 710	178 756	141 215
0411 Clenské príspevky združeniam, organizáciám	1 500	1 630	1 628
0443 Spoločný stavebný úrad	14 000	14 000	11 443
0443 Externý projektový manažment ČOV	0	15 160	15 126
0443 Externý projektový manažment Zb.dvor	0	22 286	13 751
0443 ver. obstarávanie ver.osvetlenia	0	300	0
04513 Miestne komunikácie-údržba ciest,zimná údržba	15 000	18 670	15 729
0490 Správa obecných objektov a majetku+aut.zastávka	102 210	106 710	83 538
Ochrana životného prostredia	94 940	115 159	67 769
0510 Nakladanie s odpadmi	23 800	23 800	21 025
0510 Zberný dvor, prevádzk.stroje,zariadenia, materiál	0	24 519	0
0520 Prevádzka ČOV	64 900	60 500	42 495
0560 Starostlivosť o ZP, ver.zeleň, potoky	6 240	6 340	4 249
Občianska vybavenosť	15 100	15 200	15 151
0640 Verejné osvetlenie	15 100	15 200	15 151
Rekreácia, šport, kultúra, náboženstvo	66 520	85 766	79 653
0810 Udržba športového areálu	3 800	6 220	5 785
0810 Príspevok pre Športový klub	7 500	7 000	7 000
0820 Riadenie kultúrnych činností,propagácia obce	16 400	17 200	16 674
08203 Amfiteáter	1 000	1 000	728
08205 Miestna ľudová knižnica	1 000	1 370	1 174
08209 Svadby	100	250	169
08209 Fašiangová veselica	1 000	1 000	986
08209 Kolovrátok	2 500	2 000	2 000
08209 Horehronské dni spevu a tanca - obec	10 000	12 560	12 560
08209 Kultúrne podujatia	100	100	94
08209 Mikuláš	700	1 200	1 185
08209 Dedina roka a filmovanie	0	1 000	908
08209 HDST - prevod vstupného SOS, BBSK	10 000	18 846	18 846
0830 Údržba miest.rozhlasu, SOZA,RTVS,noviny	2 420	3 220	2 633
0840 Prevádzka Domu smútku a cintorína	8 500	9 000	5 838
0860 Minigranty, kul.šport.rozvoj, Komprax	1 500	3 800	3 073
Vzdelávanie	276 520	279 320	275 105
09111 MŠ, vzdel.program	90 000	90 000	88 171
09501 ZUŠ	121 340	124 140	124 069
09601 Školská kuchyňa a jedáleň	47 180	47 180	44 865
09607 Spoločný školský úrad	18 000	18 000	18 000
Sociálne zabezpečenie	99 140	99 140	88 396
10202 Opatrovateľská služba	61 100	61 100	59 803
10202 Mesiac úcty k starším	1 800	1 800	1 649
10203 Spoločný úrad sociálnej pomoci	11 000	11 000	11 000
10404 Uvítanie detí do života	300	300	214
1050 Aktivačná činnosť a podpora region.zamestnávania	17 040	17 040	8 705
10701 Príspevok deťom v hm.núdzi -strava,šk.potreby	7 200	7 200	7 025
10703 Sociálna pomoc občanom v núdzi	400	400	0
1090 Soc. pomoc pri živelných pohromách	300	300	0
BEŽNÉ VÝDAVKY obce:	858 041	950 080	827 266
09121 Transfer pre ZŠ	334 000	371 161	371 119
09502 Transfer pre ŠKD	17 000	17 600	17 600
Transfer pre ZŠ :	351 000	388 761	388 719
BEŽNÉ VÝDAVKY CELKOM:	1 209 041	1 338 841	1 215 985

Kapitálový rozpočet				
Názov položky		Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť 12/2013
Kapitálové príjmy		210 370	593 259	106 863
230	predaj pozemkov, budov	30 000	33 334	3 334
322	KT Zberný dvor	0	326 446	50 426
322	KT ČOV	0	53 105	53 103
322	KT Modernizácia osvetlenia	180 370	180 374	0
Kapitálové výdavky		257 420	659 209	88 410
0443	nákup pozemkov st.obvod Teplica II.	0	2 261	2 261
0443	nákup budov, objektov na ver. účely	30 000	30 000	0
0490	nákup osobného automobilu	7 550	7 550	7 550
0510	Zberný dvor - výstavba,PPD	0	343 628	53 080
0520	Kanalizácia	30 000	30 000	25 519
0520	ČOV - výstavba	0	55 900	0
0640	Modernizácia osvetlenia	189 870	189 870	0

Finančné operácie				
Názov položky		Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť 12/2013
příjmové		30 427	7 382	3 342
411	splácanie výpomocí	427	427	0
454	prevod z FRO - investičné akcie	0	0	0
513	návratné zdroje financovania	30 000	6 955	3 342
výdavkové		40 700	40 700	30 423
821	splácanie inv. úveru na projekty	40 000	40 000	29 747
821	splácanie úveru ŠFRB	700	700	676

Rozpočtové hospodárenie za rok 2013 podľa kódov zdroja

zdroj	druh rozpočtu	Príjmy			Výdavky		
		schválený	upravený	skutočnosť	schválený	upravený	skutočnosť
111	BR O	358 060	403 146	402 857	40 160	53 395	53 106
	KR O	0			0		
	BR ZŠ	0	0	0	317 900	349 751	349 751
	spolu	358 060	403 146	402 857	358 060	403 146	402 857
11GA	KR O				9 500	9 496	0
	BR O						
	spolu	0	0	0	9 500	9 496	0
11GC	KR O				0	0	0
	BR O				0	3 838	3 805
	spolu	0	0	0	0	3 838	3 805
11S1	KR O	161 390	161 394	0	161 390	161 394	0

	FO O						
	BR O						
	spolu	161 390	161 394	0	161 390	161 394	0
11S2	BR O						
	FO O						
	KR O	18 980	18 980	0	18 980	18 980	0
	spolu	18 980	18 980	0	18 980	18 980	0
11T1	BR O	24 700	25 787	19 490	11 500	11 500	5 206
	BR ZŠ				13 200	14 287	14 284
	spolu	24 700	25 787	19 490	24 700	25 787	19 490
11T2	BR O	4 400	4 523	3 440	2 000	2 000	919
	BR ZŠ	0	0	0	2 400	2 523	2 521
	spolu	4 400	4 523	3 440	4 400	4 523	3 440
11U1	KR O	0	47 515	47 513	0	20 559	20 559
	FO O				0	27 198	27 198
	BR O	0	12 886	12 886	0	12 644	12 642
	spolu	0	60 401	60 399	0	60 401	60 399
11U2	BR O	0	1 516	1 516	0	5 689	5 689
	KR O	0	5 590	5 590	0	1 417	1 417
	spolu	0	7 106	7 106	0	7 106	7 106
13GA	BR O						
	KR O						
	spolu	0	0	0	0	0	0
13GC	BR O				0	2 340	688
	KR O				0	17 182	2 654
	spolu				0	19 522	3 342
13S2	FO O						
	KR O						
	spolu	0	0	0	0	0	0
13U1	KR O	0	292 084	45 118	0	292 084	45 118
	BR O	0	39 784	11 688	0	39 784	11 688
	spolu	0	331 868	56 806	0	331 868	56 806
13U2	BRO		4 681	1 375	0	4 681	1 375
	KR O		34 362	5 308	0	34 362	5 308
	spolu	0	39 043	6 683	0	39 043	6 683
41	BR O	877 704	939 436	875 211	803 381	813 059	731 998
	KR O				7 550	70 401	10 020
	FO O	427	427	0	40 700	13 502	3 225
	BR ZŠ	500	1 250	1 214	17 500	18 250	18 214
	spolu	878 631	941 113	876 425	869 131	915 212	763 457
43	KR O	30 000	33 334	3 334	30 000	33 334	3 334
	spolu	30 000	33 334	3 334	30 000	33 334	3 334
46	KR O						

	FO O						
	spolu	0	0	0	0	0	0
52	KR O				30 000	0	0
	B						
	FO O	30 000	6 955	3 342			
	spolu	30 000	6 955	3 342	30 000	0	0
71	BR O	1 000	1 000	0	1 000	1 000	0
	KR O						
	BR ZŠ						
	spolu	1 000	1 000	0	1 000	1 000	0
72	BR ZŠ	0	3 950	3 949	0	3 950	3 949
	BR O	0	150	150	0	150	150
	spolu	0	4 100	4 099	0	4 100	4 099
spolu		1 507 161	2 038 750	1 443 981	1 507 161	2 038 750	1 334 818

z toho RO - Základná škola

zdroj	druh rozpočtu	Príjmy		skutočnosť	Výdavky		
		schválený	upravený		schválený	upravený	skutočnosť
111	BR				317 900	349 751	349 751
11T1	BR				13 200	14 287	14 284
11T2	BR				2 400	2 523	2 521
41	BR	500	1 250	1 214	17 500	18 250	18 214
71	BR						
72	BR		3 950	3 949		3 950	3 949
spolu		500	5 200	5 163	351 000	388 761	388 719

Zhrnutie rozpočtového hospodárenia obce za rok 2013

REKAPITULÁCIA ROZPOČTU			
Názov položky	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť 12/2013
príjmy bežného rozpočtu	1 266 364	1 438 109	1 333 776
výdavky bežného rozpočtu	1 209 041	1 338 841	1 215 985
prebytok bežného rozpočtu	57 323	99 268	117 791
príjmy kapitálového rozpočtu	210 370	593 259	106 863
výdavky kapitálového rozpočtu	257 420	659 209	88 410
prebytok kapitálového rozpočtu	-47 050	-65 950	18 453
finančné operácie príjmové	30 427	7 382	3 342
finančné operácie výdavkové	40 700	40 700	30 423
rozdiel finančných operácií	-10 273	-33 318	-27 081
CELKOVÝ STAV ROZPOČTU:	0	0	109 163

Obec dosiahla celkom za rok 2013 prebytkový bežný rozpočet vo výške 117.791,- Eur a prebytkový kapitálový rozpočet vo výške 18.453,- Eur.

Na základe rozhodnutia obecného zastupiteľstva boli výdavky kapitálového rozpočtu v priebehu rozpočtového roka kryté prebytkom bežného rozpočtu a z návratných zdrojov financovania vo výške 3.342,- Eur (uvedené položky sú zahrnuté v príjmových finančných operáciách).

Z mimorozpočtových prostriedkov obec uhradila splátky istiny úveru zo ŠFRB vo výške 676,- Eur a istiny účelového úveru na spolufinancovanie projektov vo výške 29.747,- Eur (uvedené položky sú zahrnuté vo výdavkových finančných operáciách).

V zmysle ust. § 16 ods.6 cit. zákona č. 583/2004 o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení nesk. predpisov sa na účely tvorby peňažných fondov pri usporiadaní prebytku rozpočtu obce z tohto prebytku vylučujú:

- nevyčerpané účelovo určené prostriedky poskytnuté v predchádzajúcom rozpočtovom roku (obec v roku 2013 nemala),
- finančné operácie.

Výsledok rozpočtového hospodárenia obce (obec spolu so zriadenou rozpočtovou organizáciou) je zistený podľa ustanovenia § 2 a § 10 ods. 3 písm.a/ a b/ zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení nesk. predpisov k 31.12.2013:

Stav hospodárenia	Schválený rozpočet	Rozpočet po zmenách	Skutočnosť 12/2013
Celkové príjmy:	1 476 734	2 031 368	1 440 638,83
bežné príjmy obce	1 265 864	1 432 909	1 328 612,92
kapitálové príjmy obce	210 370	593 259	106 863,08
bežné príjmy RO	500	5 200	5 162,83
Celkové výdavky:	1 466 461	1 998 050	1 304 394,90
bežné výdavky obce	858 041	950 080	827 266,50
kapitálové výdavky obce	257 420	659 209	88 409,64
bežné výdavky RO	351 000	388 761	388 718,76
Výsledok rozpočtového hospodárenia:	10 273	33 318	136 243,93

Prebytok rozpočtu obce definuje ustanovenie § 2 písm. b) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy ako kladný rozdiel medzi príjmami a výdavkami rozpočtu obce :

Celkové príjmy: 1.440.638,83 Eur

Celkové výdavky: 1.304.394,90 Eur

Výsledok rozpočtového hospodárenia (prebytok): 136.243,93 Eur

6.1.2 Výsledok hospodárenia podľa metodiky ESA 95

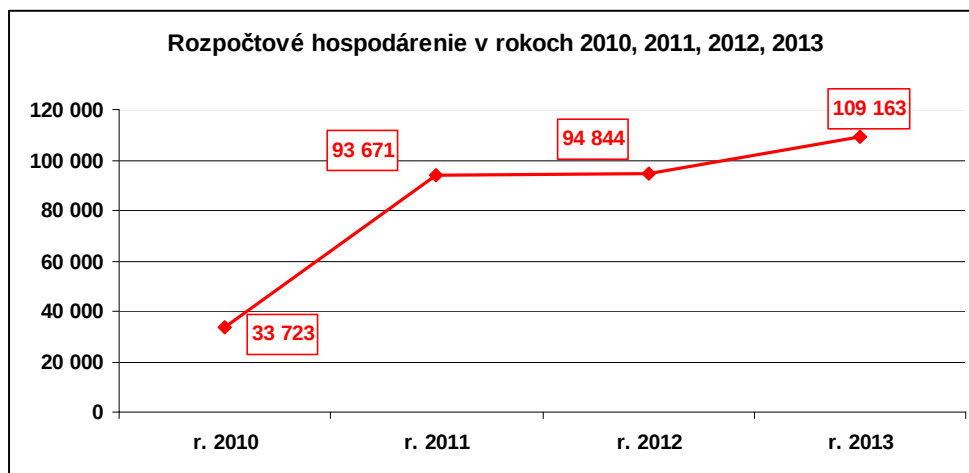
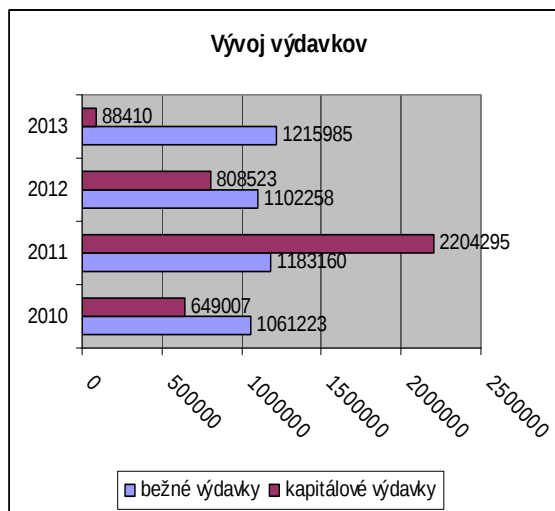
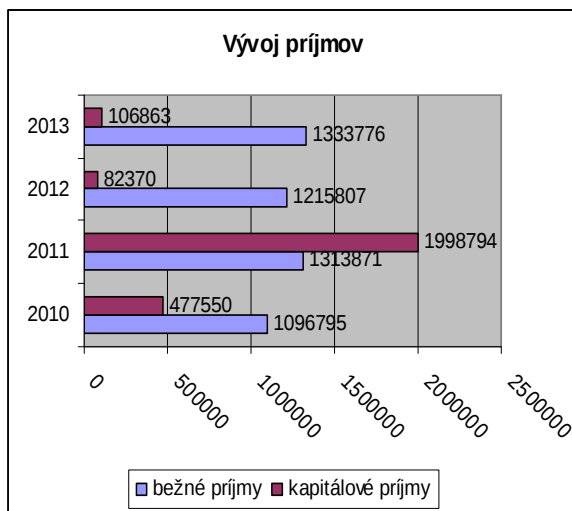
Podľa ust. §4 ods. 7 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy sa pre potreby vyčíslenia prebytku rozpočtu obce ako subjektu verejnej správy uplatňuje jednotná metodika platná pre Európsku úniu ESA 95.

Číslo riadku	Ukazovateľ (hlavná kategória ekonomickej klasifikácie)	Suma v Eur
1	PRÍJMY (100 + 200 + 300) a príjmové finančné operácie (400 + 500)	1 443 981
2	v tom: daňové príjmy (100)	725 601
3	nedaňové príjmy (200)	146 906
4	granty a transfery (300)	568 132
5	príjmové finančné operácie (400, 500)	3 342
6	z toho: príjmy z transakcií s finančnými aktívami a finančnými pasívami (400)	0
7	prijaté úvery, pôžičky a návratné finančné výpomoci (500)	3 342
8	VÝDAVKY (600 + 700) a výdavkové finančné operácie (800)	1 334 818
9	v tom: bežné výdavky (600)	1 215 985
10	kapitálové výdavky (700)	88 410
11	výdavkové finančné operácie (800)	30 423
12	Prebytok (+)/schodok (-), hotovostný (r.1 - r.8)	109 163
13	Prebytok (+)/schodok (-) po vylúčení príjmových a výdavkových finančných operácií (r.1 - r.5 - r.8 + r.11)	136 244
14	Zmena stavu vybraných pohľadávok (+, -) (r.15 - r.16)	1 822
15	stav vybraných pohľadávok ku koncu sledovaného obdobia	16030
16	stav vybraných pohľadávok k 31. 12. predchádzajúceho roka	14208
17	Zmena stavu vybraných záväzkov (+, -) (r.19 - r.18)	116 882
18	stav vybraných záväzkov ku koncu sledovaného obdobia	54047
19	stav vybraných záväzkov k 31.12. predchádzajúceho roka	170929
20	Zahrnutie položiek časového rozlíšenia (r.14 + r.17)	118 704
21	Prebytok (+)/schodok (-) v metodike ESA 95 (r.13 + r.20)	254 948

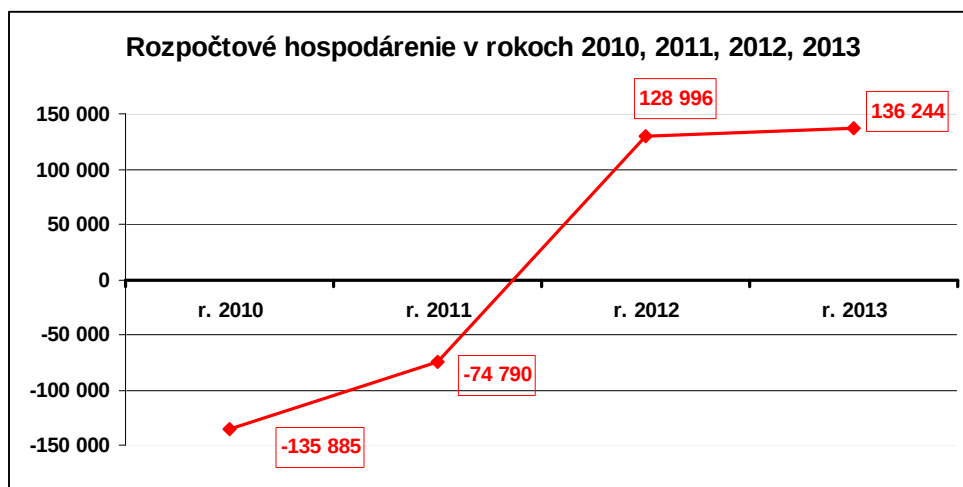
6.1.3 Vývoj rozpočtového hospodárenia

Druh rozpočtu	Rozpočet 2011 skutočnosť	Rozpočet 2012 skutočnosť	Rozpočet 2013 skutočnosť	Rozpočet 2014	Rozpočet 2015	Rozpočet 2016
príjmy bežného rozpočtu	1 313 871	1 215 807	1 333 776	1 379 757	1 312 383	1 294 083
výdavky bežného rozpočtu	1 183 160	1 102 258	1 215 985	1 371 699	1 279 383	1 266 083
Bežný rozpočet	130 711	113 549	117 791	8 058	33 000	28 000
príjmy kapitálového rozpočtu	1 998 794	823 970	106 863	536 820	0	0
výdavky kapitálového rozpočtu	2 204 295	808 523	88 410	692 978	0	0
Kapitálový rozpočet	-205 501	15 447	18 453	-156 158	0	0
finančné operácie príjmové	188 997	68 191	3 342	182 000	0	0
finančné operácie výdavkové	20 536	102 343	30 423	33 900	33 000	28 000
Finančné operácie	168 461	-34 152	-27 081	148 100	-33 000	-28 000
CELKOVÝ STAV:	93 671	94 844	109 163	0	0	0

Vývoj príjmov a výdavkov v rokoch 2010 - 2013 v grafickom vyjadrení:

Bez finančných operácií:

6.1.4 Hodnotenie programov obce

Programové rozpočtovanie je systém plánovania, rozpočtovania, monitorovania a hodnotenia, ktorého cieľom je dlhodobu dosahovať hospodárnosť, efektívnosť a výkonnosť pri využívaní verejných zdrojov. Programový rozpočet zahŕňa aj aktivity rozpočtovej organizácie. Hodnotenie programu sa uskutočňuje v porovnaní so schváleným programovým rozpočtom. Osobitne sa prehodnocuje každý program z hľadiska tvorby a rozdelenia zdrojov podľa schválených programov, plnenie jeho zámerov, cieľov a vyhodnotia sa merateľné ukazovatele cieľov a výstupov.

Rozpočtový program	Rozpočtová položka	Skutočnosť k 31.12.12	Skutočnosť k 31.12.13
1 - Plánovanie, manažment a kontrola	610 – Mzdové náklady	75 010	77 097,71
	620 – Poistné	26 005	27 625,89
	630 – Tovary a služby	43 185	66 402,82
	640 – Bežné transfery	1 881	2 979,59
	650 – Splácanie úrokov z úverov	7 810	4 384,41
	710 – Obst. kapitálových aktív	4 464	2 260,84
	820 – Splácanie istín	102 344	30 422,60
	Spolu	260 698	211 173,86
2 - Služby občanom	610 – Mzdové náklady	56 610	56 665,17
	620 – Poistné	20 219	21 490,18
	630 – Tovary a služby	64 085	58 647,47
	640 – Bežné transfery	566	1 838,39
	710 – Obst. kapitálových aktív	4 002	7 550,00
	Spolu	145 482	146 191,21
3 - Bezpečnosť	610 – Mzdové náklady	0	0,00
	620 – Poistné	12	435,97
	630 – Tovary a služby	7 845	4 812,27
	710 – Obst. kapitálových aktív	0	0,00
	Spolu	7 857	5 248,24
4 - Komunikácie	610 – Mzdové náklady	2 513	2 673,43
	620 – Poistné	690	840,33
	630 – Tovary a služby	3 779	12 215,50
	710 – Obst. kapitálových aktív	0	
	Spolu	6 983	15 729,26
5 - Odpadové hospodárstvo	610 – Mzdové náklady	9 642	7 057,63
	620 – Poistné	2 825	2 246,45
	630 – Tovary a služby	21 811	54 216,16
	710 – Obst. kapitálových aktív	606 235	78 598,80
	Spolu	640 513	142 119,04
6 - Vzdelávanie	610 – Mzdové náklady	141 536	153 143,18
	620 – Poistné	51 302	56 557,13

	630 – Tovary a služby	42 461	44 478,49
	640 – Bežné transfery	573	2 926,44
	710 – Obst. kapitálových aktív	0	
	Spolu obec	235 872	257 105,24
	Spolu RO	343 551	388 718,76
7 - Šport	630 – Tovary a služby	2 647	5 784,50
	640 – Bežné transfery	8 500	7 000,00
	Spolu	11 147	12 784,50
8 - Kultúra	610 – Mzdové náklady	9 270	10 493,20
	620 – Poistné	3 378	3 906,37
	630 – Tovary a služby	17 997	22 029,20
	640 – Bežné transfery	14 757	20 735,84
	Spolu	45 401	57 164,61
9 - Prostredie pre život	610 – Mzdové náklady	1 586	2 395,92
	620 – Poistné	545	645,15
	630 – Tovary a služby	36 966	16 358,39
	710 – Obst. kapitálových aktív	193 333	
	Spolu	232 431	19 399,46
10 - Bývanie	630 – Tovary a služby	1 904	465,18
	650 – Splácanie úrokov z úverov	862	827,00
	710 – Obst. kapitálových aktív	489	
	Spolu	3 255	1 292,18
11 – Sociálne služby	610 – Mzdové náklady	47 082	47 202,23
	620 – Poistné	15 975	16 100,01
	630 – Tovary a služby	10 326	6 428,61
	640 – Bežné transfery	6 551	8 160,29
	Spolu	79 934	77 891,14
	Spolu za obec	1 669 573	946 098,74
	Celkom s RO	2 013 124	1 334 817,50

6.1.5 Programový rozpočet obce za rok 2013

Obec má stanovenú nasledovnú programovú štruktúru rozpočtu:

Druh výdavkov				Schválený 2013				Upravený 2013				Skutočnosť 12/2013			
prog.	podp.	priv.	názov	Bežné výdavky	Kapitálové	Finančné	Spolu v €	Bežné výdavky	Kapitálové	Finančné	Spolu v €	Bežné výdavky	Kapitálové	Finančné	Spolu v €
				858 041	257 420	40 700	1 156 161	950 080	659 209	40 700	1 649 989	827 267	88 410	30 423	946 099
Plánovanie, manažment a kontrola				164 301	30 000	40 700	235 001	203 911	33 681	40 700	278 292	178 490	2 261	30 423	211 177
1	1	1	Manažment obce	152 051	0	0	152 051	153 785	0	0	153 785	140 124	0	0	140 124
			1 Obecný úrad	147 521			147 521	149 255			149 255	137 116			137 116
			2 Obecné zastupiteľstvo	4 530			4 530	4 530			4 530	3 008			3 008
			2 Vnútorná kontrola	6 350			6 350	6 350			6 350	6 020			6 020
			3 Členstvo obce v samospráv.	1 500			1 500	1 630			1 630	1 628			1 628
			4 Plánovanie rozvoja obce	0	30 000	40 700	70 700	37 746	33 681	40 700	112 127	28 877	2 261	30 422,6	61 560
			5 Propagácia a prezentácia obce	4 400			4 400	4 400			4 400	1 841		1 841	
Služby občanom				161 140	7 550	0	168 690	165 984	7 550	0	173 534	138 641	7 550	0	146 191
2	1		Organizácia slávnostných obrádov	400	0	0	400	550	0	0	550	383	0	0	383
			1 Uvítanie detí do života	300			300	300			300	214			214
			2 Svadby	100			100	250			250	169			169
	2		Matričná činnosť	3 700			3 700	3 734			3 734	3 734			3 734
			Cintorínske a pohrebné služby	8 500	0	0	8 500	9 000	0	0	9 000	5 838	0	0	5 838
			1 Obecný cintorín	5 000			5 000	5 000			5 000	2 485			2 485
	3		2 Dom smútku	3 500			3 500	4 000			4 000	3 353			3 353
			Média	2 420	0	0	2 420	3 220	0	0	3 220	2 633	0	0	2 633
			1 Obecný rozhlas	1 700			1 700	2 500			2 500	2 071			2 071
	4		2 Obecné noviny	720			720	720			720	563			563
			Zdravotné stredisko	12 500			12 500	14 200			14 200	13 929			13 929
			6 Správa a evidencia majetku obce	87 620	7 550		95 170	88 920	7 550		96 470	68 435	7 550		75 985
	7		Spoločné úradovne	43 000	0	0	43 000	43 000	0	0	43 000	40 443	0	0	40 443
			1 Spoločný stavebný úrad	14 000			14 000	14 000			14 000	11 443			11 443
			2 Spoločná úradovňa - školsstvo	18 000			18 000	18 000			18 000	18 000			18 000
			3 Spoločná úradovňa - opatrovatel.	11 000			11 000	11 000			11 000	11 000			11 000
	8		Prenesený výkon štátnej správy	3 000	0	0	3 000	3 360	0	0	3 360	3 246	0	0	3 246
			1 Voľby	3 000			3 000	3 360			3 360	3 246			3 246
Bezpečnosť				4 160	0	0	4 160	5 660	0	0	5 660	5 248	0	0	5 248
3			1 Ochrana pred požiarmi	4 000			4 000	5 500			5 500	5 088			5 088
			2 Civilná ochrana	160			160	160			160	160			160
Komunikácie				15 000	0	0	15 000	18 670	0	0	18 670	15 729	0	0	15 729
4	1		Správa a údržba miestnych komunik.	15 000			15 000	18 670			18 670	15 729			15 729
Odpadové hospodárstvo				88 700	30 000	0	118 700	108 819	428 108	0	536 927	63 520	78 599	0	142 119
5	1		Nakladanie s odpadom	23 700			23 700	23 700			23 700	21 005			21 005
			2 Kanalizácia a ČOV	64 900	30 000		94 900	60 500	85 900		146 400	42 495	25 519		68 013
			3 Zberný dvor	100	0		100	24 619	342 208		366 827	21	53 080		53 101
Vzdelávanie				258 520	0	0	258 520	261 320	0	0	261 320	257 105	0	0	257 105
6	1		Základná škola	0		0	0	0			0	0	0		0
			2 Materská škola	90 000			90 000	90 000			90 000	88 171			88 171
			3 Základná umelecká škola	121 340			121 340	124 140			124 140	124 069			124 069
			4 Školská jedáleň	47 180	0		47 180	47 180	0		47 180	44 865	0		44 865
Šport				11 300	0	0	11 300	13 220	0	0	13 220	12 785	0	0	12 785
7	1		Sportový klub	7 500			7 500	7 000			7 000	7 000			7 000
			2 Sportový areál	3 800			3 800	6 220			6 220	5 785			5 785
Kultúra				42 800	0	0	42 800	58 676	0	0	58 676	57 165	0	0	57 165
8	1		Organizácia kultúrnych podujatí	39 300	0	0	39 300	54 506	0	0	54 506	53 473	0	0	52 190
			1 Riadenie kultúrnych činností	15 000			15 000	15 800			15 800	15 610			15 610
			2 Fašiangová veselica	1 000			1 000	1 000			1 000	986			986
			3 Kolovrátok	2 500			2 500	2 000			2 000	2 000			2 000
			4 Horehronské dni spevu a tanca	20 000			20 000	31 406			31 406	31 406			31 406
			5 Kultúrne leto	100			100	1 100			1 100	1 002			1 002
			6 Mikuláš na námestí	700			700	1 200			1 200	1 185			1 185
			7 KOMPRAX	0			0	2 000			2 000	1 283			0
	2		Amfiteáter	1 000			1 000	1 000			1 000	728			728
			3 Miestna ľudová knižnica	1 000			1 000	1 370			1 370	1 174			1 174
4		Minigranty	1 500			1 500	1 800			1 800	1 790			1 790	
Prostredie pre život				21 340	189 870	0	211 210	21 540	189 870	0	211 410	19 399	0	0	19 399
9	1		Verijné osvetlenie	15 100	189 870		204 970	15 200	189 870		205 070	15 151			15 151
			2 Správa a údržba zelene	5 840			5 840	5 840			5 840	4 202			4 202
			3 Regenerácia obce	0	0	0	0	0	0		0	0	0		0
			4 Protipovodňové opatrenia	400	0		400	400			400	0			0
			5 Verejnoprospesné služby	0			0	100			100	46			46
Bývanie				1 390	0	0	1 390	2 890	0	0	2 890	1 292	0	0	1 292
10	1		Správa a údržba bytového fondu	1 390			1 390	2 890			2 890	1 292			1 292
			2 Individuálna bytová výstavba	0	0	0	0	0	0		0	0	0		0
Sociálne služby				89 390	0	0	89 390	89 390	0	0	89 390	77 891	0	0	77 891
11	1		Opatrovateľská služba v byte občana	61 100			61 100	61 100			61 100	59 803			59 803
			Starostlivosť o občanov v núdzi	24 940	0	0	24 940	24 940	0	0	24 940	15 730	0	0	15 730
			1 Dávky v hmotnej a sociálnej núd.	7 200			7 200	7 200			7 200	7 025			7 025
			2 Osobitný príjemca dávky - prída	0			0	0			0	0			0
			3 Aktivačné práce	3 000			3 000	3 000			3 000	2 042			2 042
	2		4 Pomoc obce občanom v hmotnej	700			700	700			700	0			0
			5 Podpora regionálnej a miestnej z	14 040			14 040	14 040			14 040	6 663			6 663
			Starostlivosť o seniorov	3 350	0	0	3 350	3 350	0	0	3 350	2 358	0	0	2 358
	3		1 Stretnutia s dôchodcami	1 800			1 800	1 800			1 800	1 649			1 649
			2 Klubovňa	1 550			1 550	1 550			1 550	709			709
RO - Základná škola Ľeľpa				351 000	0	0	351 000	388 761	0	0	388 761	388 719	0	0	388 719
	1		Transfer pre Základnú školu	334 000			334 000	371 161			371 161	371 119			371 119
			2 Transfer pre Školský klub detí	17 000			17 000	17 600			17 600	17 600			17 600
Rekapitulácia				Bežné príjmy	Kapitálové	Finančné	Spolu v €	Bežné príjmy	Kapitálové	Finančné	Spolu v €	Bežné príjmy	Kapitálové	Finančné	Spolu v €
PRÍJMY CELKOM:				1 266 364	210 370	30 427	1 507 161	1 438 109	593 259	7 382	2 038 750	1 333 776	106 883	3 342	1 443 981
VÝDAVKY CELKOM:				1 209 041	257 420	40 700	1 507 161	1 338 841	659 209	40 700	2 038 750	1 215 986	88 410	30 423	1 334 819
VÝSLEDOK ROZPOČTOVEHO HOSPODÁRENIA				57 323	-47 050	-10 273	0	99 268	-65 950	-33 318	0	117 791	18 453	-27 081	109 163

6.2 Údaje o účtovnom stave konsolidovaného celku

6.2.1 Účtovníctvo konsolidovaného celku

Všeobecnou legislatívnou normou upravujúcou účtovníctvo vrátane účtovnej závierky rozpočtových organizácií a obcí je zákon č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov. V zmysle tohto zákona účtujú rozpočtové organizácie a obce v sústave podvojného účtovníctva.

Účtovnú závierku vo všeobecnosti upravuje tretia časť zákona č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov a definuje ju ako štruktúrovanú prezentáciu skutočností, ktoré sú predmetom účtovníctva, poskytovanú osobám, ktoré tieto informácie vyžadujú, pričom účtovná závierka tvorí jeden celok pozostávajúci zo všeobecných náležitostí a z jednotlivých súčastí – súvahy, výkazu ziskov a strát, poznámok.

Cieľom účtovnej závierky je poskytnúť verný a pravdivý obraz o účtovnej závierke. Informácie v účtovnej závierke sú užitočné, ak sú posudzované z hľadiska významnosti, zrozumiteľné, porovnateľné a spoľahlivé.

Vymedzenie predmetu účtovníctva obsahuje § 2 zákona o účtovníctve ako účtovanie a vykazovanie skutočností o stave a pohybe majetku, o stave a pohybe záväzkov, o rozdieli majetku a záväzkov, o výnosoch a nákladoch, o príjmoch a výdavkoch, o výsledku hospodárenia účtovnej jednotky v roku 2008 v zmysle zákona č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve a opatrenia MF SR č. MF/16786/2007-31, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre rozpočtové organizácie a obce a v znení opatrenia č. MF/25755/2007-31, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o usporiadaní, označovaní a obsahovom vymedzení položiek individuálnej účtovnej závierky, termíny a miesto predkladania účtovnej závierky pre rozpočtové organizácie a obce v znení opatrenia MF SR č. MF/25189/2008-311 a opatrenia č. MF/24241/2009-31.

Zákon č.431/2002 Z.z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov v § 19 stanovuje povinnosť overenia individuálnej účtovnej závierky a v § 20 vyhotovenie výročnej správy, ktorej súlad s účtovnou závierkou musí byť tiež overený audítorom. Pre obce to ustanovuje aj § 9 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších doplnkov.

Účtovná závierka predstavuje kontinuálny proces činností, ktorých výsledkom je zostavenie účtovných výkazov, vypracovanie poznámok a následné predloženie účtovnej závierky ako celku vrátane všeobecných náležitostí na určené miesta predkladania. Z hľadiska charakteru ich môžeme rozčleniť na účtovnú závierku pozostávajúcu

z prípravných prác závierkových činností, uzatvorenia účtovných kníh a zostavenia účtovnej závierky. Prípravné práce sa uskutočnili pred uzavretím účtovných kníh a zahŕňali tieto okruhy činností: inventarizáciu, kontrolu bilančnej kontinuity, kontrolu nadväznosti analytických účtov a analytickej evidencie na syntetické účty, tvorba rezerv, tvorba a zúčtovanie opravných položiek, zaúčtovanie časového rozlíšenia nákladov a výnosov, kontrola zaúčtovania odpisov, kontrola zaúčtovania transferov, zaúčtovanie účtovných prípadov na účtoch, ktoré nesmú mať konečný zostatok, kontrolu účtu výsledku hospodárenia, doúčtovanie účtovných prípadov bežného účtovného roka, kontrolu formálnej správnosti účtovných zápisov.

Pri uzatváraní účtovných kníh obec postupuje nasledovne: zisťujú sa obraty jednotlivých účtov, zisťujú sa konečné stavy účtov prostriedkov a zdrojov rozpočtového hospodárenia, konečné zostatky ostatných súvahových účtov, zisťuje sa účtovný výsledok hospodárenia za účtovné obdobie.

Špecifikom aktuálneho účtovníctva je zavedenie povinnosti časového rozlišovania nákladov a výnosov aj v hlavnej činnosti obce, tvorby rezerv a povinnosti tvorby opravných položiek.

Deň, ku ktorému bola zostavená individuálna účtovná závierka účtovných jednotiek konsolidovaného celku:

Individuálna účtovná závierka konsolidovanej účtovnej jednotky ZŠ Heľpa bola zostavená dňa 31.1.2014.

Individuálna účtovná závierka konsolidujúcej účtovnej jednotky Obce Heľpa bola zostavená dňa 31.1.2014.

6.2.2 Informácie o metódach a postupoch konsolidácie

1. Metódy oceňovania použité pri ocenení jednotlivých položiek konsolidovanej účtovnej závierky ÚJ verejnej správy

- a) Dlhodobý nehmotný a dlhodobý hmotný majetok nakupovaný sa oceňuje obstarávacou cenou (zahŕňa cenu, za ktorú sa majetok obstaral a náklady súvisiace s jeho obstaraním). Dlhodobý majetok vytvorený vlastnou činnosťou sa oceňuje vlastnými nákladmi (obsahujú priame náklady vynaložené na výrobu alebo inú činnosť).

Dlhodobý majetok získaný darovaním alebo delimitáciou sa oceňuje reprodukčnou obstarávacou cenou.

Dlhodobý majetok nadobudnutý bezodplatným prevodom pri splynutí, zlúčení, rozdelení alebo pri prevode správy sa oceňuje cenou, v ktorej sa doteraz viedol v účtovníctve. Ak cenu nie je možné zistiť, oceňuje sa reprodukčnou obstarávacou cenou.

- b) Dlhodobý finančný majetok sa oceňuje obstarávacou cenou.
- c) Nakupované zásoby sa oceňujú obstarávacou cenou (zahŕňa cenu, za ktorú sa zásoby obstarali a náklady súvisiace s ich obstaraním).
Zásoby získané darovaním alebo delimitáciou sa oceňujú reprodukčnou obstarávacou cenou (napr. určenou v darovacej zmluve alebo určenou komisiou pre oceňovanie).
- d) Pohľadávky pri ich vzniku sa oceňujú ich menovitou hodnotou (uplatňuje sa zásada opatrnosti - prechodné zníženie hodnoty pohľadávok sa vyjadruje vytvorením opravnej položky).
- e) Peňažné prostriedky a ceniny sa oceňujú ich menovitou hodnotou.
- f) Pri účtovaní nákladov a príjmov budúcich období sa uplatňuje zásada časového rozlíšenia. Vykazujú sa vo výške, ktorá je potrebná na dodržanie zásady vecnej a časovej súvislosti s účtovným obdobím.
- g) Záväzky pri ich vzniku sa oceňujú menovitou hodnotou. Ak sa pri inventarizácii zistí, že suma záväzkov je iná ako ich výška v účtovníctve, uvedú sa záväzky v účtovníctve a v účtovnej závierke v tomto zistenom ocenení.
- h) Rezervy sa tvoria na základe zásady opatrnosti na krytie známych rizík alebo strát. Oceňujú sa v očakávanej výške záväzku.
- i) Pri účtovaní výdavkov a výnosov budúcich období sa uplatňuje zásada časového rozlíšenia. Vykazujú sa vo výške, ktorá je potrebná na dodržanie zásady vecnej a časovej súvislosti s účtovným obdobím.
- j) Majetok obstaraný z transferov sa oceňuje obstarávacou cenou.
- k) Majetok obstaraný formou finančného a operatívneho leasingu sa oceňuje obstarávacou cenou.
- l) Majetok a záväzky vyjadrené v cudzej mene sa prepočítavajú na slovenskú menu kurzom vyhláseným Národnou bankou Slovenska platným ku dňu uskutočnenia účtovného prípadu, ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, a k inému dňu, ak to ustanovuje osobitný predpis. V účtovnej závierke sú vykázané s prepočtom podľa kurzu

platného ku dňu, ku ktorému sa zostavuje. Kurzové straty účtujú do nákladov a kurzové zisky do výnosov.

- m) Účtovná jednotka nie je platiteľom dane z pridanej hodnoty. V prípadoch, keď dodávatelia sú platiteľmi DPH, fakturovaná DPH je súčasťou ocenenia dlhodobého majetku, zásob, nákladov.

2. Postup zahrňovania ÚJ do konsolidovaného celku

Obec Heľpa pri zostavovaní konsolidovanej účtovnej závierky postupovala v súlade s § 22a zák. č. 431/2001 Z. z. o účtovníctve v z.n.p. a podľa Opatrenia Ministerstva financií Slovenskej republiky č. MF/27526/2008-31, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o metódach a postupoch konsolidácie vo verejnej správe a podrobnosti o usporiadaní a označovaní položiek konsolidovanej účtovnej závierky vo verejnej správe v znení Opatrenia MF SR č. MF/10231/2014-31.

Pred zostavením individuálnych účtovných závierok účtovných jednotiek v konsolidovanom celku obce bolo vykonané odsúhlasenie koncoročných zostatkov a vzájomných vzťahov medzi týmito účtovnými jednotkami, ktoré vznikli zo vzájomných transakcií medzi subjektmi konsolidovaného celku.

Obec Heľpa pri samotnom zostavovaní konsolidovanej účtovnej závierky za rok 2013 vychádzala zo svojej individuálnej účtovnej závierky zostavenej k 31.12.2013, ďalej z individuálnej účtovnej závierky konsolidovanej účtovnej jednotky ZŠ Heľpa k 31.12.2013 a zo štruktúry údajov, ktoré jej zo svojej individuálnej účtovnej závierky poskytla konsolidovaná účtovná jednotka v súlade s Metodickým pokynom MF SR.

V súlade s cit. metodickým pokynom MF SR pre subjekty územnej samosprávy za rok 2013 predstavujú súhrnný celok len rozpočtová organizácia v zriaďovateľskej pôsobnosti obce a obec. Obchodná spoločnosť, v ktorej má obec akcie, nie je zahrnutá do konsolidácie, nakoľko má v nej podiel v zanedbateľnej výške.

3. Metódy a postupy konsolidácie

Konsolidujúca účtovná jednotka použila **metódu úplnej konsolidácie**, nakoľko obec je zriaďovateľom jednej dcérskej spoločnosti - rozpočtovej organizácie, má 100% podiel na jej ovládaní. Pri tejto metóde obec prebrala majetok a záväzky, náklady a výnosy dcérskej účtovnej jednotky v plnej výške.

Obec postupovala podľa zásady ekonomickej jednotky, podľa ktorej sa konsolidovaná účtovná závierka zostavuje tak, ako keby účtovné jednotky do nej zahrňované boli jednou ekonomickou jednotkou.

4. Postup pri zostavení konsolidovanej účtovnej závierky

1. prispôsobenie dcérskych individuálnych účtovných závierok prostredníctvom konsolidačného balíka
2. vykonanie upravujúcich účtovných operácií, bez ktorých by nebolo možné vykonať elimináciu vzájomných vzťahov
3. vytvorenie súčtových výkazov, a to súčtovej (agregovanej) súvahy a súčtového (agregovaného) výkazu zisku a strát
4. samotná konsolidácia, resp. eliminácia vzájomných vzťahov materskej účtovnej jednotky a dcérskych účtovných jednotiek

Výsledkom konsolidačných úprav je zostavenie konsolidovanej súvahy a konsolidovaného výkazu ziskov a strát.

Konsolidačný balík bol vyhotovený základnou školou, ktorá prispôsobila svoju účtovnú závierku čo do štruktúry, obsahu, rozsahu, ocenenia predpisom platným pre konsolidovanú účtovnú závierku. V konsolidačnom balíku boli definované individuálne súvahy, výkazy ziskov a strát a jasne vymedzené vzájomné pohľadávky, záväzky, náklady a výnosy.

Z takto prispôbovaných individuálnych účtovných závierok na spoločný základ mohla obec spočítať jednoduchým matematickým sčítaním všetky súvahy a výkazy ziskov a strát výsledkom čoho bola **súčtová (agregovaná) súvaha** a **súčtový (agregovaný) výkaz ziskov a strát**. V týchto súčtových výkazoch boli obsiahnuté aj položky ako výsledky vzájomných transakcií.

Následne mohlo dôjsť ku konsolidácii, resp. eliminácii vzájomných vzťahov.

V súvislosti s konsolidáciou bolo potrebné vylúčiť vzájomné transakcie medzi obcou a jej dcérskou účtovnou jednotkou.

5. Vzájomné vzťahy Obce Heľpa a Základnej školy Heľpa v roku 2013

- eliminácia kapitálu: neboli potrebné vzájomné eliminácie,
- eliminácia pohľadávok a záväzkov: neboli potrebné vzájomné eliminácie,

- eliminácia medzivýsledku: neboli potrebné vzájomné eliminácie,
- eliminácia nákladov a výnosov: boli v roku 2013 vykonané tieto vzájomné eliminácie:
- obec evidovala náklad na účte 584 – náklady na transfery z rozpočtu obce do rozpočtových organizácií zriadených obcou vo výške 23 603,59 €:
 - transfer na Školský klub detí 17.000,- Eur,
 - transfer vlastného príjmu RO 1.214,- Eur,
(RO evidovala na účte 691 – výnosy z BT z rozpočtu obce),
 - transfer sponzorského príjmu RO 3 948,83 Eur
(RO evidovala na účte 697 – výnosy z bežných transferov subj. mimo VS).
 - transfer príspevku na projekt MRK 1 440,76 Eur,
(RO evidovala ako refundáciu na účte 521 – mzdové náklady vo výške 1088,02 Eur a účte 524 – zák. soc. Poistenie 352,74 Eur).
- obec evidovala výnosy na účte 699 – výnosy samosprávy z odvodu rozpočtových príjmov vo výške 5 162,83 €:
 - vlastný príjem RO 1.214,- Eur (RO evidovala na účte 588 – náklady z odvodu príjmov),
 - sponzorský príjem z min. rokov 3 948,83 Eur bol zúčtovaný na účte 428 - výsledok hospodárenia.
- obec evidovala výnosy na účte 693 – výnosy z BT zo ŠR iných subj. VS vo výške 3.400,- Eur za služby spracovania PAM a účtovníctva (RO evidovala ako náklad na účte 518 – ostatné služby),
- obec evidovala výnosy na účte 602 – tržby za vlastné výkony vo výške 73,92 Eur za poplatky stočné (RO ich evidovala ako náklad na účte 518 – ostatné služby),
- obec evidovala výnosy na účte 633 – výnosy z poplatkov vo výške 94,50 Eur za MP za odvoz KO (RO ich evidovala ako náklad na účte 538 – ostatné dane a poplatky),
- obec evidovala náklady na účte 502 - spotreba el. energie na strane DaI vo výške 180,- Eur za spotrebu el. energie počas volieb (RO evidovala ako refundáciu nákladov na účte 502 - spotreba energie na strane Má dať),
- obec evidovala výnosy na účte 602 – tržby za vlastné výkony vo výške 4.828,95 Eur za stravovanie zamestnancov (RO evidovala ako náklad na účte 527 – zákonné sociálne náklady).

6.2.3 Informácie o údajoch aktív a pasív konsolidovaného celku v roku 2013

Bilancia obsahuje údaje o majetku, vlastnom imaní a záväzkoch. Obec čerpá údaje z účtovného výkazu Konsolidovaná súvaha za príslušné účtovného obdobie (k 31.12.2013):

AKTÍVA	Účet	Obec IUZ	RO IUZ	Agregovaná	Eliminácia	Konsolidovaná 2013	Kons.2012
Neobežný majetok		5 758 667,07	1 931,46	5 760 598,53	0,00	5 760 598,53	6 046 442,49
Dlhodobý nehmotný majetok	01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Dlhodobý hmotný majetok	02	5 183 523,07	1 931,46	5 185 454,53	0,00	5 185 454,53	5 471 298,49
Pozemky	031	328 759,60	0,00	328 759,60	0,00	328 759,60	328 759,60
Umelecké diela a zbierky	032	3 916,88	0,00	3 916,88	0,00	3 916,88	3 916,88
Stavby	021-081	4 817 979,36	1 931,46	4 819 910,82	0,00	4 819 910,82	4 731 360,35
Samostatné hnuteľné veci	022-082	5 551,73	0,00	5 551,73	0,00	5 551,73	9 625,62
Dopravné prostriedky	023-083	6 976,50	0,00	6 976,50	0,00	6 976,50	10 115,48
Ostatný DHM	029-089	647,75	0,00	647,75	0,00	647,75	2 805,75
Obstaranie DHM	042	19 691,25	0,00	19 691,25	0,00	19 691,25	384 714,81
Dlhodobý finančný majetok	06	575 144,00	0,00	575 144,00	0,00	575 144,00	575 144,00
Ostatný DFM	063	575 144,00	0,00	575 144,00	0,00	575 144,00	575 144,00
Obežný majetok		367 715,22	31 387,96	399 103,18	0,00	399 103,18	296 169,23
Zásoby	11	4 292,23	0,00	4 292,23	0,00	4 292,23	4 280,52
Materiál	112	4 292,23	0,00	4 292,23	0,00	4 292,23	4 280,52
Zúčt. medzi subj. VS	35	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Dlhodobé pohľadávky	3xx	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Krátkodobé pohľadávky	3xx	12 453,83	5 384,95	17 838,78	0,00	17 838,78	12 325,17
Ostatné pohľadávky	315	0,00	3 835,20	3 835,20	0,00	3 835,20	3 595,32
Pohľadávky z nedaň. príjmov obcí	318-391	7 787,35	0,00	7 787,35	0,00	7 787,35	5 070,50
Pohľadávky z daň. príjmov obcí	319	3 079,56	0,00	3 079,56	0,00	3 079,56	1 915,09
Pohľadávky voči zamestnancom	335	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	176,50
Iné pohľadávky	378	1 586,92	1 549,75	3 136,67	0,00	3 136,67	1 567,76
Finančné účty	2xx	350 969,16	26 003,01	376 972,17	0,00	376 972,17	279 136,54
Pokladnica	211	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Bankové účty	221	350 969,16	26 003,01	376 972,17	0,00	376 972,17	279 136,54
Poskyt.návrat.fin.výpomoci dlhodobé	27x	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	427,00
Poskyt.návrat.fin.výpomoci FO	277	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	427,00
Časové rozlíšenie	38x	3 576,78	945,00	4 521,78	0,00	4 521,78	4 757,48
Náklady budúcich období	381	3 400,46	945,00	4 345,46	0,00	4 345,46	4 556,04
Príjmy budúcich období	382	176,32	0,00	176,32	0,00	176,32	201,44
MAJETOK SPOLU:		6 129 959,07	34 264,42	6 164 223,49	0,00	6 164 223,49	6 347 369,20

PASÍVA	Účet	Obec IUZ	RO IUZ	Agregovaná	Eliminácia	Konsolidovaná 2013	Konsolidovaná 2012
Vlastné imanie		2 702 755,71	-6 275,17	2 696 480,54	0,00	2 696 480,54	2 574 504,78
Oceňovacie rozdiely	41x	13 635,67	0,00	13 635,67	0,00	13 635,67	13 635,67
Oceňovacie rozdiely z kapit.účastí	415	13 635,67	0,00	13 635,67	0,00	13 635,67	13 635,67

Fondy	42x	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Výsledok hospodárenia		2 689 120,04	-6 275,17	2 682 844,87	0,00	2 682 844,87	2 560 869,11
Nevysp.výsl.hosp. min. rokov	428	2 668 377,14	-8 970,09	2 659 407,05	3 948,83	2 663 355,88	2 554 185,24
Výsledok hosp. za účt.obdobie		20 742,90	2 694,92	23 437,82	-3 948,83	19 488,99	6 683,87
Závazky		199 351,91	38 309,87	237 661,78	0,00	237 661,78	369 452,84
Rezervy		36 320,00	10 000,00	46 320,00	0,00	46 320,00	34 200,57
Ostatné krátkodobé rezervy	323	36 320,00	10 000,00	46 320,00	0,00	46 320,00	34 200,57
Zúčt. medzi subj. VS	35x	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Dlhodobé záväzky		23 529,58	734,70	24 264,28	0,00	24 264,28	28 657,51
Ostatné dlhodobé záväzky	479	20 608,89	0,00	20 608,89	0,00	20 608,89	21 285,13
Záväzky zo sociálneho fondu	472	2 920,69	734,70	3 655,39	0,00	3 655,39	6 902,05
Iné záväzky	379	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	470,33
Krátkodobé záväzky		47 516,71	27 575,17	75 091,88	0,00	75 091,88	188 204,36
Dodávatelia	321	5 644,10	2 306,86	7 950,96	0,00	7 950,96	112 515,30
Záväzky z nájmu	474	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7 550,00
Iné záväzky	379	1 389,17	456,19	1 845,36	0,00	1 845,36	2 634,66
Zamestnanci	331	23 483,59	13 859,32	37 342,91	0,00	37 342,91	37 228,28
Zúčt. s org.soc.poist.a zdr.poist.	336	14 693,29	9 141,62	23 834,91	0,00	23 834,91	23 628,73
Ostatné priame dane	342	2 306,56	1 811,18	4 117,74	0,00	4 117,74	4 447,39
Transfery a zúčt.subj. mimo VS	372	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	200,00
Bankové úvery a výpomoci		91 985,62	0,00	91 985,62	0,00	91 985,62	118 390,40
Bankové úvery dlhodobé	461	91 985,62	0,00	91 985,62	0,00	91 985,62	118 390,40
Časové rozlíšenie		3 227 851,45	2 229,72	3 230 081,17	0,00	3 230 081,17	3 403 411,58
Výdavky budúcich období	383	45,19	0,00	45,19	0,00	45,19	61,50
Výnosy budúcich období	384	3 227 806,26	2 229,72	3 230 035,98	0,00	3 230 035,98	3 403 350,08
VLASTNÉ IMANIE A ZÁV. SPOLU:		6 129 959,07	34 264,42	6 164 223,49	0,00	6 164 223,49	6 347 369,20

6.2.4 Informácie o údajoch nákladov a výnosov konsolidovaného celku

Obec čerpá údaje z účtovného výkazu Konsolidovaný výkaz ziskov a strát za príslušné účtovné obdobie (k 31.12.2013):

NÁKLADY	Účet	Obec IUZ	RO IUZ	Agregovaný VZS	Eliminácia	Konsolid. 2013	Konsolid. 2012
Spotrebované nákupy		176 484,58	57 266,37	233 750,95	0,00	233 750,95	225 803,24
Spotreba materiálu	501	108 629,24	38 495,69	147 124,93	0,00	147 124,93	134 744,66
Spotreba energie	502	67 855,34	18 770,68	86 626,02	0,00	86 626,02	91 058,58
Služby		74 634,75	10 453,17	85 087,92	-3 473,92	81 614,00	95 878,72
Opravy a udržiavanie	511	13 323,57	733,53	14 057,10	0,00	14 057,10	18 764,84
Cestovné	512	1 546,05	89,74	1 635,79	0,00	1 635,79	2 251,08
Náklady na reprezentáciu	513	1 212,10	0,00	1 212,10	0,00	1 212,10	3 536,24
Ostatné služby	518	58 553,03	9 629,90	68 182,93	-3 473,92	64 709,01	71 326,56
Ostatné náklady		520 660,92	316 989,42	837 650,34	-3 388,19	834 262,15	769 220,03
Mzdové náklady	521	371 450,92	227 971,86	599 422,78	1 088,02	600 510,80	556 396,38
Zákonné sociálne poistenie	524	127 713,12	79 297,04	207 010,16	352,74	207 362,90	187 320,87
Ostatné sociálne poistenie	525	2 980,00	1 294,80	4 274,80	0,00	4 274,80	4 055,45
Zákonné sociálne náklady	527	18 516,88	8 425,72	26 942,60	-4 828,95	22 113,65	21 447,33
Dane a poplatky		3 061,62	94,50	3 156,12	-94,50	3 061,62	2 660,84
Ostatné dane a poplatky	538	3 061,62	94,50	3 156,12	-94,50	3 061,62	2 660,84
Ostatné náklady prevádz.činnosť		40 878,34	0,00	40 878,34	0,00	40 878,34	24 736,72

Zost.cena predaného DHM	541	2 260,84	0,00	2 260,84	0,00	2 260,84	0,00
Ostatné pokuty,penále,úroky z omeš.	545	6 294,40	0,00	6 294,40	0,00	6 294,40	16,56
Ostatné náklady na prev.činn.	548	32 323,10	0,00	32 323,10	0,00	32 323,10	24 720,16
Odpisy,rezervy,OP z prev.,fin. čin.		340 027,87	10 179,28	350 207,15	0,00	350 207,15	264 055,04
Odpisy DHM	551	303 707,87	179,28	303 887,15	0,00	303 887,15	229 955,04
Tvorba ostatných rezerv z prev.čin.	553	36 320,00	10 000,00	46 320,00	0,00	46 320,00	34 100,00
Finančné náklady		11 923,34	1 245,60	13 168,94	0,00	13 168,94	21 393,95
Predané cen.papiere a podiely	561	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5 071,00
Úroky	562	4 793,75	0,00	4 793,75	0,00	4 793,75	7 882,62
Ostatné finančné náklady	568	7 129,59	1 245,60	8 375,19	0,00	8 375,19	8 440,33
Mimoriadne náklady		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Náklady na transfery		31 603,59	1 214,00	32 817,59	-24 817,59	8 000,00	10 594,67
Nákl.na transf.z rozp. obce do RO	584	23 603,59	0,00	23 603,59	-23 603,59	0,00	0,00
Nákl.na tran.z rozp. obce subj.mimo VS	586	8 000,00	0,00	8 000,00	0,00	8 000,00	10 594,67
Náklady z odvodu príjmov	588	0,00	1 214,00	1 214,00	-1 214,00	0,00	0,00
NÁKLADY SPOLU:		1 199 275,01	397 442,34	1 596 717,35	-31 774,20	1 564 943,15	1 414 343,21

VÝNOSY	Účet	Obec IUZ	RO IUZ	Agregovaný VZS	Eliminácia	Konsolid. 2013	Konsolid. 2012
Tržby za vlastné výkony a tovar		52 675,00	564,00	53 239,00	-4 902,87	48 336,13	39 578,29
Tržby z predaja služieb	602	52 675,00	564,00	53 239,00	-4 902,87	48 336,13	39 578,29
Aktivácia		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Aktivácia DHM	624	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Daňové a colné výnosy a z poplatkov		738 060,49	0,00	738 060,49	-94,50	737 965,99	707 935,74
Daňové výnosy samosprávy	632	711 409,57	0,00	711 409,57	0,00	711 409,57	682 407,79
Výnosy z poplatkov	633	26 650,92	0,00	26 650,92	-94,50	26 556,42	25 527,95
Ostatné výnosy z prevádz.činnosti		104 260,84	650,00	104 910,84	0,00	104 910,84	126 672,61
Tržby z predaja DHM	641	3 333,94	0,00	3 333,94	0,00	3 333,94	2 581,53
Tržby z predaja materiálu	642	259,00	0,00	259,00	0,00	259,00	276,90
Ostatné pokuty	645	500,00	0,00	500,00	0,00	500,00	0,00
Ostatné výnosy z prevádz.činnosti	648	100 167,90	650,00	100 817,90	0,00	100 817,90	123 814,18
Zúčtov.rezerv,OP z prev,fin.čin.		28 967,47	11 100,57	40 068,04	0,00	40 068,04	32 369,43
Zúčtov. ost.rezerv z prevádz.čin.	653	23 100,00	11 100,57	34 200,57	0,00	34 200,57	32 369,43
Zúčt. ost. oprav. pol. z prev. čin.	658	5 867,47		5 867,47		5 867,47	0,00
Finančné výnosy		512,20	0,00	512,20	0,00	512,20	5 423,29
Tržby z predaja cen.papierov a podielov	661	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5 071,00
Úroky	662	512,20	0,00	512,20	0,00	512,20	352,29
Mimoriadne výnosy		158,81	0,00	158,81	0,00	158,81	0,00
Náhrady škôd	672	158,81		158,81		158,81	0,00
Výnosy z transferov a rozp. príjmov		295 383,10	387 822,69	683 205,79	-30 725,66	652 480,13	509 047,72
Výnosy z BT z rozpočtu obce	691	0,00	18 214,00	18 214,00	-18 214,00	0,00	0,00
Výn.sam.z BT zo ŠR,iných subj.VS	693	99 338,18	365 480,58	464 818,76	-3 400,00	461 418,76	377 406,34
Výn.sam.z KT zo ŠR,iných subj.VS	694	176 328,55	179,28	176 507,83	0,00	176 507,83	98 649,15
Výn.sam.z BT subj.mimoVS	697	7 670,55	3 948,83	11 619,38	-3 948,83	7 670,55	1 402,00
Výn.sam.z KT subj.mimo VS	698	6 882,99	0,00	6 882,99	0,00	6 882,99	31 590,23
Výn.sam.z odvodu rozp.príjmov	699	5 162,83	0,00	5 162,83	-5 162,83	0,00	0,00
VÝNOSY SPOLU:		1 220 017,91	400 137,26	1 620 155,17	-35 723,03	1 584 432,14	1 421 027,08
Výsledok hospodárenia		20 742,90	2 694,92	23 437,82	-3 948,83	19 488,99	6 683,87

6.2.5 Dlhová služba obce

Celkovou sumou dlhu obce na účely zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy sa rozumie súhrn záväzkov vyplývajúcich zo splácania istín návratných zdrojov financovania a ručiteľských záväzkov obce ku koncu účtovného obdobia.

1/ Do celkového dlhu sa nezapočítavajú záväzky z úverov poskytnutých zo Štátneho fondu rozvoja bývania na výstavbu obecných nájomných bytov vo výške splátok úveru, ktorých úhrada je zahrnutá v cene ročného nájomného za obecné nájomné byty.

Dňa 13.9.2002 bola uzatvorená Zmluva o poskytnutí podpory zo ŠFRB SR č.603/3526/2002 na investičnú akciu „Prestavba nebytových priestorov na nájomné byty, Heľpa súp. č. 61“ vo výške 26.555,14 EUR (800.000,- Sk) pri základnej úrokovej sadzbe 3,9 % a doby splatnosti k 15.12.2032. V zmysle článku IV. uvedenej zmluvy je stanovená výška anuitnej splátky /1-360/ 125,27 EUR. Z účtu 2002126001/5600 bolo doteraz zrealizovaných 132 anuitných splátok úveru zložených z istiny a úrokov.

Stav úveru k 1.1.2013: 21.285,13 Eur

Splatená istina v r. 2013: 676,24 Eur

Splatené úroky v r. 2013: 827,00 Eur

Splatená istina celkom: 5.946,25 Eur

Splatené úroky celkom: 10.589,67 Eur

Konečný zostatok nesplatennej istiny k 31.12.2013: 20.608,89 Eur

2/ Do celkovej sumy dlhu obce sa nezapočítavajú záväzky z návratných zdrojov financovania prijatých na zabezpečenie predfinancovania spoločných programov SR a EÚ najviac v sume nenávratného finančného príspevku poskytnutého na základe zmluvy uzatvorenej medzi obcou a ministerstvom. Do sumy ročných splátok návratných zdrojov financovania podľa ods. 6 písm. b) obec nezapočítava sumu ich jednorazového predčasného splatenia.

Dňa 26.10.2010 bola v súlade s uzneseniami OZ v Heľpe č. 144, 145/2010 zo dňa 25.8.2010 s Dexia bankou Slovensko, a.s., Hodžova 11, 010 11 Žilina, IČO 31575951, uzatvorená Zmluva o termínovanom úvere č. 11/052/10 na spolufinancovanie a refundáciu investičných projektov: „Vybudovanie zariadenia na zber komunálnych odpadov v obci Heľpa“ a „Stavebné úpravy objektov Základnej školy Heľpa“. Na základe uznesenia OZ č. 76/2011 zo dňa 17.6.2011 bola Dodatkom č.1 zo dňa 30.8.2011 suma úveru zvýšená o sumu 133.084,-

Eur na spolufinancovanie projektov „Regenerácie obce Heľpa“, „ČOV obce Heľpa“ na sumu 201.084,- Eur. Posledné čerpanie úveru nesmie byť neskôr ako 24.10.2016. Úročenie úveru je revizibilnou úrokovou sadzbou, pričom základná sadzba je hodnota 12 mesačného EURIBOR-u a úrokové rozpätie je 3,537 % p.a. Splácanie istiny úveru je anuitné. Frekvencia splácania je v mesačných splátkach 2.845,91Eur s výnimkou poslednej splátky, ktorá bude vo výške zostatku úveru. Výška anuitnej splátky úveru sa môže automaticky meniť v prípade zmeny úrokovej sadzby v súlade s ustanoveniami Úverovej zmluvy. Amortizácia úveru je k 25.10.2016. Zabezpečenie úveru je v zmysle článku 11. Úverovej zmluvy na vlastnú zmenku klienta. Z účtu 2002126001/5600 bolo doteraz zrealizovaných 38 anuitných splátok úveru zložených z istiny a úrokov.

Počiatočný stav k 1.1.2013: 118.390,40 Eur

Poskytnutý úver v r .2013: 3.341,58 Eur

Splatená istina k 31.12.2013: 29.746,36 Eur

Konečný zostatok nesplatennej istiny k 31.12.2013: 91.985,62 Eur

Obec pri používaní návratných zdrojov financovania dodržiavala pravidlá používania návratných zdrojov financovania podľa §17 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. Pri prijatí úveru suma dlhu obce neprekročila 60% zo skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka ($1.214.563,70 \text{ Eur} \times 60\% = 728.738,22 \text{ Eur}$) a suma ročných splátok návratných zdrojov financovania neprekročila 25% zo skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka ($1.214.563,70 \text{ Eur} \times 25\% = 303.640,92 \text{ Eur}$).

Na účely zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy Obec Heľpa neeviduje k 31.12.2013 žiaden dlh.

6.2.6 Ukazovatele finančnej kapacity

Daňová sila obce = suma miestnych daní a podielovej dane na 1 obyvateľa.

Finančná sila obce = daňová sila + poplatky + dotácie na 1 obyvateľa.

Dlhová kapacita = rozdiel medzi opakujúcimi sa bežnými príjmami a a bežnými výdavkami + záväzky dlhovej služby.

Rok	2011	2012	2013	2014
Počet obyvateľov	2 753	2 732	2 705	2 683
Ukazovatele finančnej kapacity	v Eur	v Eur	v Eur	v Eur
Daňová sila obce/1 obyvateľa	238	247	263	275
podielová daň (výnos dane pre úz.sam.)	630 563	648 333	676 167	700 000
miestne dane	24 433	26 890	34 078	37 553
Finančná sila obce/1 obyvateľa	465	437	477	502
daňová sila obce	654 996	675 223	710 245	737 553
poplatky	141 904	112 627	115 480	134 460
dotácie	484 390	406 670	464 603	473 565
Dlhová kapacita/1 obyvateľa	55	79	55	16
bežné príjmy	1 313 871	1 215 807	1 333 776	1 379 757
bežné výdavky	1 183 160	1 102 258	1 215 985	1 371 699
záväzky dlhovej služby	20 536	102 343	30 423	33 900

7 OSTATNÉ DÔLEŽITÉ INFORMÁCIE

7.1 Významné investičné akcie

7.1.1 Stavebné úpravy objektov Základnej školy Hel'pa

Dňa 1.7.2009 podala obec Hel'pa žiadosť o nenávratný finančný príspevok z Regionálneho operačného programu financovaného z Európskeho fondu regionálneho rozvoja, prioritná os 1. Infraštruktúra vzdelávania na realizáciu projektu "Stavebné úpravy objektov Základnej školy Hel'pa". Žiadosť o NFP bola schválená.

Riadiaci orgán: Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR

Cieľ projektu: Skvalitnenie podmienok a zvýšenie úrovne pre realizáciu vzdelávacieho procesu rekonštrukciou a modernizáciou zariadenia základnej školy. Stavebno - technickými úpravami sa dosiahne zvýšenie energetickej hospodárnosti zariadenia, a tým sa zníži ekonomická náročnosť, ako aj environmentálna záťaž. Cieľom je aj vytvorenie kvalitného výchovno-vzdelávacieho procesu pre širokú skupinu užívateľov s ohľadom na rovnosť príležitostí a odstránenie nevyhovujúcich podmienok pre všetkých užívateľov. Obstaranie vybavenia multimediálnej učebne nákupom IKT.

Začiatok realizácie aktivít projektu: 06/2010

Ukončenie realizácie aktivít projektu: 06/2011

Celkové oprávnené náklady: 611 205,28 Eur

Celkové neoprávnené náklady: 7 619,66 Eur

Nenávratný finančný príspevok: 573 406,33 Eur

7.1.2 Modernizácia kotolne ZŠ Hel'pa

Dňa 4.9.2009 podala obec Hel'pa žiadosť o nenávratný finančný príspevok z Operačného programu životné prostredie financovaného z Európskeho fondu, prioritná os 3. Ochrana ovzdušia a minimalizácia nepriaznivých vplyvov na realizáciu projektu: "Modernizácia kotolňa ZŠ Hel'pa, zmena palivovej základne". Žiadosť o NFP bola schválená.

Riadiaci orgán: Ministerstvo životného prostredia SR

Cieľ projektu: rekonštrukcia vykurovacieho systému objektu ZUŠ výmenou kotla na tuhé palivo za kotol na biomasu, eliminácia nepriaznivých vplyvov emisií tuhých znečisťujúcich látok a plynov v ovzduší.

Začiatok realizácie aktivít projektu: 07/2010

Ukončenie realizácie aktivít projektu: 05/2011

Celkové oprávnené náklady: 179 680,48 Eur

Nenávratný finančný príspevok: 170 696,46 Eur

7.1.3 Regenerácia obce Hel'pa

Dňa 7.8.2009 podala obec Hel'pa žiadosť o nenávratný finančný príspevok z Regionálneho operačného programu financovaného z Európskeho fondu regionálneho rozvoja, prioritná os 4. Regenerácia sídel na realizáciu projektu "Regenerácia obce Hel'pa". Žiadosť o NFP bola schválená.

Riadiaci orgán: Banskobystrický samosprávny kraj

Cieľ projektu: zvýšenie konkurencieschopnosti a zatraktívnenie obce pre jej obyvateľov a návštevníkov komplexnej revitalizácie verejných priestranstiev v centre obce /rekonštrukcia miestnych komunikácií ul. Burkovaná, Partizánska, Školská, vybudovanie chodníkov,

rekonštrukcia námestia, výstavba vodného prvku na ul. Školská,
autobusovej zástavky, odpočívadiel, verejného osvetlenia a WC na
námestí/.

Začiatok realizácie aktivít projektu: 06/2010

Ukončenie realizácie aktivít projektu: 11/2011

Celkové oprávnené náklady: 984 949,00 Eur

Nenávratný finančný príspevok: 935 701,55 Eur

7.1.4 Sadovnícke úpravy centrálnej časti obce

Projekt zahŕňa stavebné objekty - ul. Školská - so školským vrškom, na ktorom sa nachádzajú budovy Obecný úrad, ZUŠ, Knižnica, Klub, Obecný úrad - obnova výsadby s odstránením nevhodných rastlín, ZUŠ, knižnica, klub - nová výsadba okrasnej zelene v záhrade a na školskom vršku.

Začiatok realizácie projektu: 05/2012

Ukončenie realizácie projektu: 09/2012

Dotácia z Programu Obnovy dediny 2012: 3.500,00 Eur

Vlastné zdroje prijímateľa: 720,00 Eur

7.1.5 Čistiareň odpadových vôd

Dňa 2.6.2009 podala obec Heľpa žiadosť o nenávratný finančný príspevok z Operačného programu životné prostredie financovaného z Európskeho fondu, prioritná os 1. Integrovaná ochrana, racionálne využívanie vôd na realizáciu projektu "Čistiareň odpadových vôd". Žiadosť o NFP bola obci schválená.

Riadiaci orgán: Ministerstvo ŽP SR

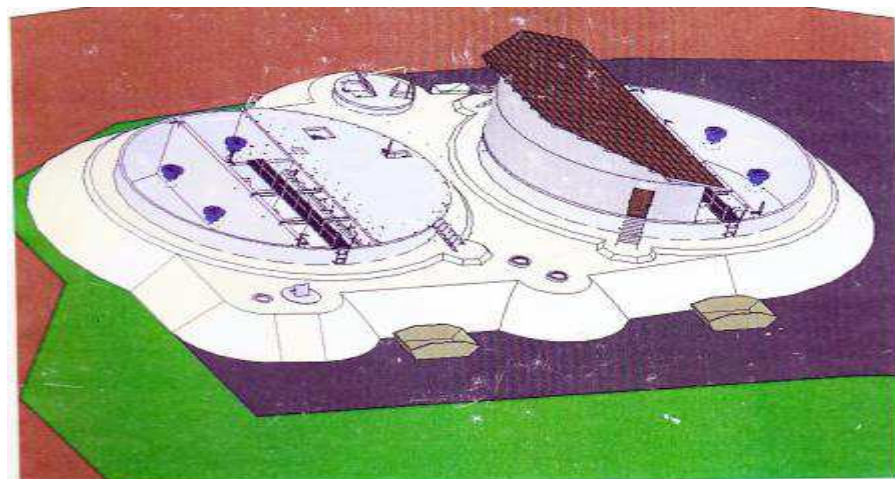
Cieľ projektu: zlepšenie stavu životného prostredia prostredníctvom zabránenia znečisťovania povrchových vôd – vybudovaním čistiarne odpadových vôd ako koncového bodu existujúcej kanalizačnej siete obce.

Začiatok realizácie aktivít projektu: 07/2010

Ukončenie realizácie aktivít projektu: 09/2011

Celkové oprávnené náklady: 1 470 991,70 Eur

Nenávratný finančný príspevok: 1 397 442,12 Eur

7.1.6 Vybudovanie zariadenia na zber komunálnych odpadov v obci Heľpa

10.5.2009 podala Obec Heľpa žiadosť o nenávratný finančný príspevok z Operačného programu životné prostredie financovaného z Európskeho fondu, prioritná os 4. Odpadové hospodárstvo na realizáciu projektu "Vybudovanie zariadenia na zber komunálnych odpadov v obci Heľpa". Žiadosť o NFP bola schválená.

Riadiaci orgán: Ministerstvo ŽP SR

Cieľ projektu: je vybudovanie komplexného systému nakladania s vyseparovanými zložkami komunálnych odpadov v obci Heľpa. Realizáciou projektu sa vytvorí priestor pre intenzívnejšiu separáciu zložiek komunálnych

odpadov, ktoré budú odovzdané zmluvným partnerom – koncovým zariadeniam na zhodnotenie.

Začiatok realizácie aktivít projektu: 03/2009

Ukončenie realizácie aktivít projektu: 12/2010

Celkové oprávnené náklady: 774 118,71 Eur

Nenávratný finančný príspevok: 735 412,77 Eur

7.1.7 Kamerový systém

Dňa 8.8.2011 Obec Heľpa vypísala a zverejnila na stránke výzvu na zákazku s nízkou hodnotou na uskutočnenie prác s názvom: „Kamerový systém v obci Heľpa“.

Miesto uskutočnenia predmetu zákazky: obec Heľpa – námestie, obecný úrad, základná škola, amfiteáter, bankomat, štadión, zdravotné stredisko.

Predmetom zadania zákazky je dodávka 7 kamier vrátane komponentov, montáž, inštalácia, programovanie, zaškolenie, dokumentácia a revízia. Procesu verejného obstarávania sa zúčastnili a ponuky predložili 3 firmy. Zástupcovia firiem boli pozvaní na pracovné stretnutie za účelom vysvetlenia svojich ponúk a predloženia referencií.

Práce realizovala firma Kreka, s.r.o., Štúrova 22, 977 01 Brezno s ponukou 11.434,08 Eur. Zmluva o dielo bola uzatvorená dňa 27.9.2011.

Na uvedenú akciu Obec Heľpa získala dotáciu z Ministerstva vnútra SR vo výške 8.000,- Eur.

7.1.8 Modernizácia verejného osvetlenia v obci Heľpa

Dňa 23.6.2010 podala Obec Heľpa žiadosť o nenávratný finančný príspevok z Operačného programu Konkurencieschopnosť a hospodársky rast financovaného z Európskeho fondu, prioritná os 2. Energetika na realizáciu projektu "Modernizácia verejného osvetlenia v obci Heľpa". Žiadosť o NFP bola podaná.

Riadiaci orgán: Ministerstvo hospodárstva a výstavby SR

Cieľ projektu: Modernizácia verejného osvetlenia je nevyhnutná pre zabezpečenie jeho bezpečnej a bezporuchovej prevádzky. Realizáciou projektu sa znížia náklady na jeho prevádzku, zvýšia sa energetické úspory, znížia sa emisie CO₂, svetelné emisie, zvýši sa bezpečnosť obyvateľov obce a jej návštevníkov, zvýši sa bezpečnosť cestnej premávky v obci, skvalitní sa život v obci, zníži sa riziko kriminality.

Začiatok realizácie aktivít projektu: 01/2011

Ukončenie realizácie aktivít projektu: 09/2011

Celkové oprávnené náklady: 189 867,75 Eur

Nenávratný finančný príspevok: 180 374,36 Eur

7.2 Predpokladaný budúci vývoj

Obec Heľpa nemá záujem v budúcich rokoch zriadiť žiadnu príspevkovú organizáciu.

Obec Heľpa nemá záujem v budúcom období poskytovať žiadne záruky.

Obec Heľpa nemá záujem v budúcom období prevádzkovať žiadnu podnikateľskú činnosť.

7.3 Udalosti osobitného významu

Obec Heľpa po skončení roka 2013 nezaznamenala.

Heľpa 7.9.2014

Vypracovala: Mgr. A. Tkáčiková – ekonómka OcÚ

Jozef Fillo
starosta obce

Schválené uznesením OZ č. 354/2014 dňa 24.10.2014

OBSAH

1	IDENTIFIKAČNÉ ÚDAJE OBCE	2
1.1	Identifikačné údaje obce ako účtovnej jednotky	2
2	ORGANIZAČNÁ ŠTRUKTÚRA OBCE	3
2.1	Orgány obce vo volebnom období 2010 - 2014	4
2.1.1	Starosta obce	4
2.1.2	Obecné zastupiteľstvo obce Heľpa (poslanci)	4
2.2	Komisie pri Obecnom zastupiteľstve v Heľpe	6
2.3	Obecný úrad v Heľpe	8
2.3.1	Zamestnanci obecného úradu	9
2.4	Spoločné úradovne pre viaceré obce	10
2.4.1	SpÚ v oblasti územného plánovania a stavebného poriadku, ochrany životného prostredia, cestnej dopravy a pozemných komunikácií	10
2.4.2	SpÚ v oblasti sociálnej pomoci a opatrovateľskej služby	11
2.4.3	SpÚ v oblasti školstva	11
3	POSLANIE, VÍZIA A CIELE OBCE	11
3.1	Poslanie obce	11
3.2	Vízia obce	11
3.3	Hodnoty obce	11
3.4	Ciele obce	12
4	ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA KONSOLIDOVANÉHO CELKU	13
4.1	Konsolidovaný celok	13
4.1.1	Konsolidujúca účtovná jednotka - materská ÚJ:	13
4.1.2	Konsolidovaná účtovná jednotka - dcérska ÚJ so 100% podielom:	13
4.1.3	Účtovná jednotka, v ktorej má konsolidujúca účtovná jednotka podiely, ktoré nespĺňajú podmienky na zahrnutie do konsolidovaného celku... ..	13
4.2	Základná charakteristika obce Heľpa	14
4.2.1	Geografické údaje	14
4.2.2	Demografické údaje	15
4.2.3	História obce	16
4.2.4	Pamiatky	18
4.2.5	Symboly obce	18
4.3	Základná charakteristika rozpočtovej organizácie	19
4.3.1	Základné identifikačné údaje	19
4.3.2	Organizačné členenie RO	19
4.3.3	Údaje o triedach a žiakoch	20
4.3.4	Údaje o zamestnancoch	21
4.3.5	Prehľad výsledkov súťaží a olympiád	22
4.3.6	Aktivity a prezentácia na verejnosti	23
4.3.7	Voľnočasové aktivity	24
4.3.8	Projekty	24
4.3.9	Materiálno-technické podmienky	25
4.3.10	História školy	27
5	PLNENIE FUNKCIÍ OBCE	29
5.1	Samosprávne funkcie obce	30
5.2	Výchova a vzdelávanie	33
5.2.1	Základná škola v Heľpe	33
5.2.2	Materská škola v Heľpe	34
5.2.3	Základná umelecká škola v Heľpe	34

5.2.4	Školská jedáleň v Heľpe	35
5.3	Zdravotníctvo	35
5.3.1	Zdravotnícke zariadenia v obci	35
5.4	Sociálne zabezpečenie	36
5.4.1	Domáca opatrovateľská služba.....	36
5.5	Kultúra.....	36
5.5.1	Miestna ľudová knižnica	37
5.5.2	Amfiteáter	37
5.5.3	Materské centrum DÚHA	38
5.5.4	Klubovňa.....	39
5.5.5	Organizácia slávnostných obradov.....	39
5.5.6	Organizácia kultúrnych podujatí	40
5.5.7	Prezentácia obce na folklórnych festivaloch.....	43
5.5.8	Dedina roka.....	43
5.5.9	Minigrantový program Obce Heľpa	44
5.5.10	Členstvo obce v združeniach	46
5.6	Šport	46
5.6.1	Športový klub Heľpa	46
5.6.2	Športové podujatia.....	47
5.6.3	Cestovný ruch, turistika	48
5.7	Hospodárstvo.....	49
5.7.1	Občianska vybavenosť, verejné služby, podnikanie	49
5.7.2	Doprava	53
5.7.3	Technická infraštruktúra.....	53
5.7.4	Životné prostredie.....	54
6	INFORMÁCIE O VÝVOJI KONSOLIDOVANÉHO CELKU	55
6.1	Údaje o rozpočtovom hospodárení.....	55
6.1.1	Plnenie a čerpanie rozpočtu obce.....	55
6.1.2	Výsledok hospodárenia podľa metodiky ESA 95	63
6.1.3	Vývoj rozpočtového hospodárenia.....	63
6.1.4	Hodnotenie programov obce	65
6.1.5	Programový rozpočet obce za rok 2013.....	66
6.2	Údaje o účtovnom stave konsolidovaného celku	68
6.2.1	Účtovníctvo konsolidovaného celku	68
6.2.2	Informácie o metódach a postupoch konsolidácie	69
6.2.3	Informácie o údajoch aktív a pasív konsolidovaného celku	74
6.2.4	Informácie o údajoch nákladov a výnosov konsolidovaného celku.....	75
6.2.5	Dlhová služba obce.....	77
6.2.6	Ukazovatele finančnej kapacity.....	79
7	OSTATNÉ DÔLEŽITÉ INFORMÁCIE	80
7.1	Významné investičné akcie.....	80
7.1.1	Stavebné úpravy objektov Základnej školy Heľpa.....	80
7.1.2	Modernizácia kotolne ZŠ Heľpa	81
7.1.3	Regenerácia obce Heľpa.....	82
7.1.4	Sadovnícke úpravy centrálnej časti obce.....	84
7.1.5	Čistiareň odpadových vôd	84
7.1.6	Vybudovanie zariadenia na zber komunálnych odpadov v obci Heľpa	85
7.1.7	Kamerový systém.....	86
7.1.8	Modernizácia verejného osvetlenia v obci Heľpa	86
7.2	Predpokladaný budúci vývoj.....	87

7.3	Udalosti osobitného významu.....	87
-----	----------------------------------	----